

Fra: Andreas Kirchhefer[andreas.kirchhefer@dendro.no]
Sendt: 01.02.2022 23:33:00
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Innspill verneforslag Kilvasskogen i Hamarøy

Det er gledelig at Kilvasskogen foreslås som naturreservat. Jeg har befart dalen i 2019 for å registrere og datere samiske kulturspor i furu (egen forskning med tilskudd fra Sametinget). Sametinget refererte allerede i sitt tidligere innspill til resultatene. Jeg legger ved rapporten.

Skjønt om Kilvasskogen trolig kunne oppfattes som urskog før hogstene tok til på 1890-tallet, har skogen altså vært et samisk kulturlandskap siden minst 1600-tallet. 20 daterte kulturmodifiserte trær gir i grunnen bare et første inntrykk av den samiske bruken av skogressursene - fra et forskningsperspektiv hadde det vært ønskelig å minst doble antallet og forbedre den geografiske deknningen.

Et høydepunkt av studien var å finne en død furu med årringer ca. 1335-1998 (dvs levealder >665 år; rapport side 36). Bare få levende furu ble aldersbestemt, og skogens aldersstruktur ble derfor i rammen av dette prosjektet ikke dokumentert. Prøvene av dødved har ikke blitt videre analysert mht sannsynlig døds-/hogsår.

Jeg som naturgeograf/landskapsøkolog, botanikker og dendrokronolog ønsker å påpeke viktigheten å dokumentere bestandsstrukturen og -dynamikken i rammen av verneprosesser, blant annet som kunnskapsgrunnlag for å forvalte sjeldne arter knyttet til gammelskog. Dendrokronologi kunne f.eks gi alderen av dødved med rødlistearter. Et annet aspekt kunne være betydningen som hogstene mellom 1893 og 1920-tallet har for dagens skogsbilde.

Jeg skal også nevne brannspor som jeg observerte i lia nord for elva mellom Langvatnet og Ráhpukjáhká (se rapport side 51). Dessverre rakk ikke tida til prøvetaking for dendrokronologisk datering av brannen, heller ikke kartlegging av dens utstrekning og eventuelle effekter på vegetasjonen. Foreløpig er det usikkert om brannen kan knyttes til hogstaktivitetene eller om den kan være eldre.

Ellers ønsker jeg bare å påpeke at "Hemnes kommune" har sneket seg inn i verneforskriftene for Kilvasskogen, § 2.

Med vennlig hilsen,
Andreas Kirchhefer

Dendroøkologen A. J. Kirchhefer
Skogåsvegen 6, NO-9011 Tromsø
post@dendro.no, mob. (+47) 995 30 332,
www.facebook.com/DendroKirchhefer
www.instagram.com/dendrokirchhefer
org.-nr. 994 482 181 MVA

Fra: Bjørn M Jarmund[bjorn@arbor.no]

Sendt: 07.01.2022 09:31:39

Til: Postmottak SFNO

Tittel: Høring av verneforslag for Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden i Narvik, Hamarøy og Grane Kommune

Det vises til mottatt brev av 29.11.2021(referanse 2021/2298)

vedrørende *høring av verneforslag for Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden i Narvik, Hamarøy og Grane Kommune.*

Som Arbor tidligere har påpekt vil båndlegging av skog til kartlegging, skogvern og andre formål bidra til dårligere rammebetingelser for «skog-industrien». I følge SSB ble det sør for Dovre eksportert betydelige tømmer til utlandet. Mens det i nord for Dovre ikke ble levert nok virke til industrien.

Alt vern og båndlegging av arealer og vern av alle typer vern bør utsettes til alt areal sør om Nordland er kartlagt.

Videre bør alt vern i Norge stoppes og frigis. Man bør fokusere på bærekraftig høsting av naturen. Og ikke minst må naturen i Nordland høstes og forvaltes slik som folket som bor i Nordland ønsker.

Menneskene har bodd i Nordland lenge før skogen og naturen kom.

Hele Norge har vært islagt, når isen trakk seg tilbake kom menneskene deretter skogen.

Det er betydelige mer verneverdier i skogene sør om Nordland.

Dette faktum neglisjeres av staten, politikerne og naturvernere.

Med vennlig hilsen

Arbor AS

Bjørn M. Jarmund

adm.dir

M 90795254

KVALITET

ARBOR

Først i Norge til å bruke resirkulert trevirke i sponplateproduksjonen.

Adresse: 8693 Hattfjelldal

Telefon: 75 18 50 00 – <http://www.arbor.no>

From: BRT Eiendom[brt@brteiendom.no]

Sent: 31.01.2022 12:39:13

To: BRT Eiendom[brt@brteiendom.no]

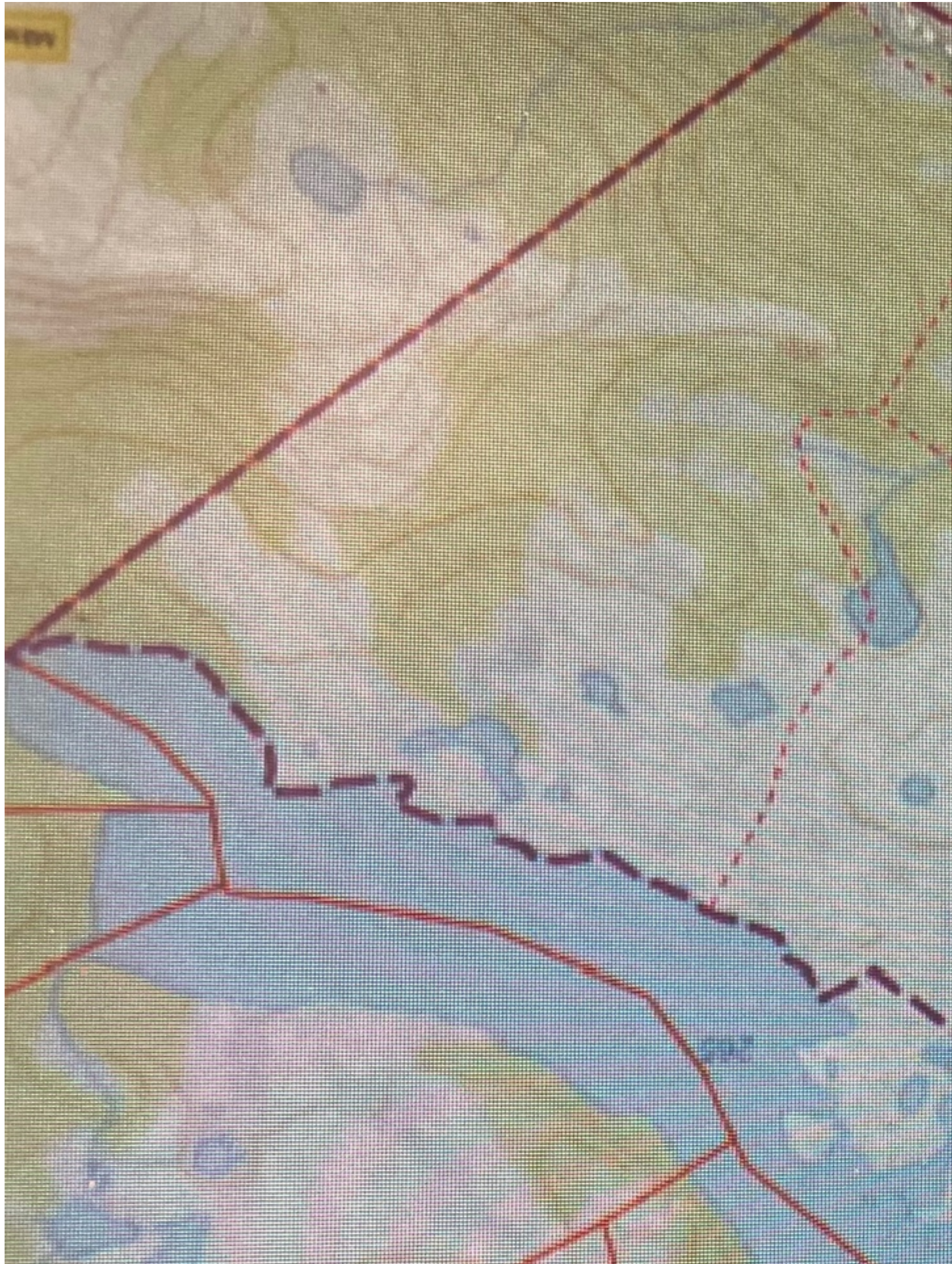
Cc: Nuven, Ole Martin[olmnu@statsforvalteren.no]; Rune Moen[rune.moen@allskog.no];
anette.jenssen@allskog.no[anette.jenssen@allskog.no]

Subject: Kilvasskogen

Frivillig vern

Se område ved Langvatnet.

Kartet viser arealet som ikke skal inngå i verneplanen. Her er det avvik i forhold til
Høringsnotatet.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

Dato: 14.01.2022
Vår ref: 21/04428-5
Deres ref: 2021/2298

Uttalelse uten merknad til høring av verneforslag for Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden i Narvik, Hamarøy og Grane kommuner

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG_NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 29. november 2021.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter naturmangfoldloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om saken

Statsforvalteren i Nordland har sendt forslag til vern av fire områder i Nordland fylke på høring. Alle områdene kommer inn under ordningen med frivillig vern av skog og foreslås vernet som naturreservat. Formålet er å bevare områder bestående av en stor andel eldre skog med tilhørende biologisk mangfold.

Uttalelse uten merknad fra DMF

DMF ga uttalelse til varsel om oppstart av verneplanene 7. juni 2021. Det har ikke kommet til nye registreringer av mineralske ressurser eller bergrettigheter i området siden vår uttalelse. DMF har dermed ikke merknader til høringen av verneforslag for Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Henning Sigstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Henning Sigstad

Mottakere:

Statsforvalteren i Nordland

Postboks 1405

8002 BODØ

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Catrine Curle	05.01.2022	2013/1527-88/315
		Tidligere dato	Tidligere referanse
			2021/2298

Svar på høring av verneforslag for Iselva - Kilvasskogen - Storberget og Ørnodden i Narvik - Hamarøy og Grane kommuner

Vi viser til høring av verneforslag for Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden i Narvik, Hamarøy og Grane kommuner. Forsvarsbygg gir høringssvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi registrerer at de generelle unntakene fra ferdselsbestemmelsene inkluderer hensynet til militær operativ virksomhet og avgang og landing med Forsvarets luftfartøy. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

Bjørn Bergesen
Leder Arealplan
Eiendomsforvaltning
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Hamarøy Jeger- og Fiskerforening
v/ leder Henry Bratli
Tømmeråsveien 5
8294 Hamarøy

Dato: 14.03.2022

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405,
8002 Bodø
(pr epost)

Høringsvar fra Hamarøy jeger og fiskerforening – verneforslag for Kilvasskogen i Hábmera suokhan - Hamarøy kommune.

Hamarøy jeger- og fiskerforening (HJFF) forutsetter at forskriften for vern av Kilvasskogen utformes slik at området fortsatt kan benyttes til friluftsmål, og at det legges til rette for dette.

HJFF vil foreslå at det settes opp en gapahuk på egnet plass samt at det kjøres frem bålved på vinterstid.

Med vennlig hilsen
Hamarøy Jeger –og Fiskerforening

Henry Bratli
Leder

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Postboks 1405

8002 BODØ

Deres ref:

Vår ref
2021/1226-5

Saksbehandler
Eivin Winsvold

Dato
09.03.2022

MELDING OM POLITISK VEDTAK

Høringssvar fra Hamarøy kommune - verneforslag for Kilvasskogen i Hamarøy kommune

Plan og ressursutvalg fast utvalg for plansakers behandling av sak 11/2022 i møte den 09.03.2022:

Vedtak

1. Hamarøy kommune ser med bekymring på at det legges ytterligere begrensninger i bruk av nye arealer gjennom nye verneforslag. Dette gjelder områder som har verdier med bakgrunn i at det tidligere har hatt lokalt eierskap og forvaltning. Hamarøy kommune forutsetter at ved vern av ytterligere nye områder medfører dette at ressurser for forvaltning og tilsyn lokaliseres til kommunen, jfr. føringer gitt under etablering av marint vern av «Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde» / «Gálldavákvuona ja Sismera Merrasuoddjinguovllo».

Forslaget om vern av Kilvasskogen er kommet fram gjennom ordningen med frivillig vern av skog der grunneiere tilbyr staten areal for varig vern. Forslag til verneplan er utarbeidet av Statsforvalteren, og kommunen må vurdere fordeler og ulemper for kommunen ved slikt vern.

2. Hamarøy kommune kan etter føring gitt under pkt.1 slutte seg til forslaget om vern av Kilvasskogen i Hamarøy kommune, slik det foreligger i Statsforvalterens forslag til verneplan og forslag til forskrift for vern av Kilvasskogen med følgende innspill:
 - Hamarøy kommune forutsetter at forskriften for vern av Kilvasskogen utformes slik at dette ikke hindrer utøvelse av reindrift i det foreslåtte verneområdet. Det foreslåtte verneområdet ligger i et viktig beiteområde og kalvingsland, i tillegg til at det rommer en flyttelei som er i aktiv bruk fra sommer- til vinterbeite og motsatt.

- Hamarøy kommune forutsetter også at forskriften for vern av Kilvasskogen utformes slik at området fortsatt enkelt kan benyttes til friluftsmål , og at det legges til rette for dette.

Med hilsen

Ann-Marit Andreassen
Utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg

1 Saksframlegg med vedtak

Ássjetjieggidus/Saksutredning

Arkivreferanse: 2021/1226-3

Saksbehandler: Eivin Winsvold

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
11/22	09.03.2022	Plan og ressursutvalg fast utvalg for plansaker

Høringssvar fra Hamarøy kommune - verneforslag for Kilvasskogen i Hamarøy kommune

Kommunedirektørens innstilling

1. Hamarøy kommune slutter seg til forslaget om vern av Kilvasskogen i Hamarøy kommune slik det foreligger i Statsforvalterens forslag til verneplan og forslag til forskrift for vern av Kilvasskogen.
2. Hamarøy kommune anser det som positivt at det opprettes et nytt naturreservat i vår kommune. Ettersom forslaget om vern av Kilvasskogen er utarbeidet av Statsforvalteren etter dialog med grunneier, anser kommunen at opprettelsen av Kilvasskogen naturreservat gir betydelige fordeler og få ulemper for kommunen.
3. Hamarøy kommune anser det som viktig at forskriften for vern av Kilvasskogen utformes slik at de gir rom for utøvelse av reindrift. Det foreslåtte verneområdet ligger i et viktig beiteområde og kalvingsland, i tillegg til at det rommer en flyttlei som er i aktiv bruk fra sommer- til vinterbeite og motsatt.

Plan og ressursutvalg fast utvalg for plansakers behandling av sak 11/2022 i møte den 09.03.2022:

Behandling

Forslag fra Jan-Folke Sandnes, H:

Høringssvar fra Hamarøy kommune - verneforslag for Kilvasskogen i Hamarøy kommune

1. Hamarøy kommune ser med bekymring på at det legges ytterligere begrensninger i bruk av nye arealer gjennom nye verneforslag. Dette gjelder områder som har verdier med bakgrunn i at det tidligere har hatt lokalt eierskap og forvaltning. Hamarøy kommune forutsetter at ved vern av ytterligere nye områder medfører dette at ressurser for forvaltning og tilsyn lokaliseres til kommunen, jfr. føringer gitt under etablering av marint vern av «Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde» / «Gálldavákvuona ja Sissera Merrasuoddjinguovllo».

Forslaget om vern av Kilvasskogen er kommet fram gjennom ordningen med frivillig vern av skog der grunneiere tilbyr staten areal for varig vern. Forslag til verneplan er utarbeidet av Statsforvalteren, og kommunen må vurdere fordeler og ulemper for kommunen ved slikt vern.

2. Hamarøy kommune kan etter føring gitt under pkt.1 slutte seg til forslaget om vern av Kilvasskogen i Hamarøy kommune, slik det foreligger i Statsforvalterens forslag til verneplan og forslag til forskrift for vern av Kilvasskogen med følgende innspill:
 - Hamarøy kommune forutsetter at forskriften for vern av Kilvasskogen utformes slik at dette ikke hindrer utøvelse av reindrift i det foreslåtte verneområdet. Det foreslåtte verneområdet ligger i et viktig beiteområde og kalvingsland, i tillegg til at det rommer en flyttelei som er i aktiv bruk fra sommer- til vinterbeite og motsatt.
 - Hamarøy kommune forutsetter også at forskriften for vern av Kilvasskogen utformes slik at området fortsatt enkelt kan benyttes til friluftsmål , og at det legges til rette for dette.

Votering:

Forslag fra Jan-Folke Sandnes, H enstemmig vedtatt,

Vedtak

1. Hamarøy kommune ser med bekymring på at det legges ytterligere begrensninger i bruk av nye arealer gjennom nye verneforslag. Dette gjelder områder som har verdier med bakgrunn i at det tidligere har hatt lokalt eierskap og forvaltning. Hamarøy kommune forutsetter at ved vern av ytterligere nye områder medfører dette at ressurser for forvaltning og tilsyn lokaliseres til kommunen, jfr. føringer gitt under etablering av marint vern av «Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde» / «Gálldavákvuona ja Sismera Merrasuoddjinguovllo».

Forslaget om vern av Kilvasskogen er kommet fram gjennom ordningen med frivillig vern av skog der grunneiere tilbyr staten areal for varig vern. Forslag til verneplan er utarbeidet av Statsforvalteren, og kommunen må vurdere fordeler og ulemper for kommunen ved slikt vern.

2. Hamarøy kommune kan etter føring gitt under pkt.1 slutte seg til forslaget om vern av Kilvasskogen i Hamarøy kommune, slik det foreligger i Statsforvalterens forslag til verneplan og forslag til forskrift for vern av Kilvasskogen med følgende innspill:
 - Hamarøy kommune forutsetter at forskriften for vern av Kilvasskogen utformes slik at dette ikke hindrer utøvelse av reindrift i det foreslåtte verneområdet. Det foreslåtte verneområdet ligger i et viktig beiteområde og kalvingsland, i tillegg til at det rommer en flyttelei som er i aktiv bruk fra sommer- til vinterbeite og motsatt.

- Hamarøy kommune forutsetter også at forskriften for vern av Kilvasskogen utformes slik at området fortsatt enkelt kan benyttes til friluftsmål, og at det legges til rette for dette.

Sakens bakgrunn og faktagrunnlag

Statsforvalteren i Nordland sendte den 30.11.2021 over forslag til verneplan for vern av fire nye naturreservater i Nordland. Et av disse er Kilvasskogen i Hamarøy kommune. Basert på tilgjengelig kunnskap om naturverdiene i områdene vurderer Statsforvalteren at områdene er kvalifisert for vern som naturreservat etter naturmangfoldloven. Statsforvalteren meldte oppstart av verneplanarbeidet for områdene 29. april 2020.

Områdene er tilbudt for vern av skogeierne selv gjennom ordningen med frivillig vern av skog. Ved frivillig vern blir grunneierne og staten enige og inngår en avtale om erstatning, avgrensning og vernebestemmelser før vernevedtak. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene, vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven i regi av Statsforvalteren i Nordland. Vertskommunene avgir høringsuttale som skal tas med som del av saksbehandlingen.

Område	Kommune	Totalt areal (daa)	Areal produktiv skog (daa)	Verneverdi
Kilvasskogen	Hamarøy	5670	Ca. 2000	**
Iselva	Narvik	459	Ca. 450	***
Storberget	Narvik	1858	Ca. 1500	***
Ørnodden	Grane	267	Ca. 200	Kalkgranskog med A-verdi

Figur 1: Oversikt over areal, produktiv skog og verdier i Kilvasskogen, Iselva, Storberget og Ørnodden. Verdiskalaen i tabellen er som følger: ** området er regionalt verdifullt, *** området er nasjonalt verdifullt og **** Kilde: Forslag til verneplan, Statsforvalteren i Nordland

Statsforvalteren oppgir at verneforslaget er utarbeidet på bakgrunn av drøftinger og forhandlinger med grunneierne, øvrige mottatte innspill (bl.a. ved oppstartmelding) og de naturfaglige registreringene. Det er utarbeidet egne verneforskrifter tilpasset hvert enkelt område. I verneområdene vil hele økosystemet bli fredet, det vil si alle planter og dyr og de økologiske prosessene i området. Alle inngrep i området vil i utgangspunktet være forbudt, inkludert skogsdrift og motorferdsel. Beiting, jakt, fiske og sankning av bær og sopp vil fortsatt være tillatt.

Det foreslåtte naturreservatet i Kilvasskogen er noe justert og redusert i størrelse som følge av innspill fra grunneier, noe som medfører at selve Ankersvatnet/Råhpukjávrrre nå ligger utenfor verneområdet.

Verneforskriftene kan justeres etter høringen. Denne høringsprosessen vil gi alle aktuelle parter mulighet til å komme med sine synspunkter på det foreliggende utkastet til frivillig vern av skog. Statsforvalteren vil avklare behovet for konsultasjoner med berørte reinbeitedistrikt og eventuelt andre samiske interesseorganisasjoner i høringsperioden. Sametinget vil få tilsendt uttalelsene fra samiske interesser, og få utsatt frist til å uttale seg. Alle uttalelser vil bli lagt ved saken helt til sluttbehandlingen i Regjeringen.

Nøkkelinformasjon - forslag til verneområde i Kilvasskogen

Kilde: Forslag til verneplan for Kilvasskogen, Statsforvalteren i Nordland

KOMMUNE: Hamarøy

FYLKE: Nordland

VERNEKATEGORI: Naturreservat

VERNEVERDI **

AREAL: 5670 daa

HØYDE OVER HAVET: 160 - 375 m.o.h

BERØRTE EIENDOMMER: G.nr/b.nr 256/10

Områdebeskrivelse

Det foreslåtte området ligger øst for Innhavet, i sentrale deler av Hamarøy kommune. Det strekker seg i nord fra Gjevavatnet i nordvest og Langvatnet i nordøst til Nedre Tennvatnet i sørøst. I sør er nedre deler av fjellet Ruogovárre inkludert, og i sørvest også deler av Kvinnefjellet. Nord for Ankersvatnet og Kilvatnet er også de bratte liene sørvest for fjellet Ráhpukvárre inkludert. Berggrunnen består av næringsfattig diorittisk til granittisk gneis. Samtidig er det innslag av rikere områder med svak lågurtvegetasjon og sporadiske forekomster av storbregnevegetasjon ved foten til liene sørvest og sør for Ráhpukvárre. Store deler av det avgrensede forvaltningsarealet ligger i nordboreal sone, og kun mindre områder i mellomboreal sone.

Det foreslåtte forvaltningsområdet er dominert av kalkfattige vegetasjonstyper og store deler består av lyngskog og bærlyngskog (ca. 40 %), svak bærlyng-lågurtskog (ca. 15 %) og myrskogsmark (ca. 15%). I tillegg forekommer det myrer (ca. 15%), og mosaikk av fjellhei og nakent berg (ca. 15%). Det forekommer også innslag av andre naturtyper og innsjøer med mindre enn 5 % hver. Tresjiktet er dominert av furu (ca. 85 %), men det forekommer også bjørk, osp, rogn, gråor, samt enkelte selje og hegg.

Vegetasjonen er klart dominert av fattige arter som røsslyng, blokkebær, krekling, hvitlyng, blåbær, bjønnskjegg, molte og dvergbjørk. Det mest næringskrevende vegetasjonen finnes sørvest for Ráhpukvárre, der det forekommer et lite område med høystaude- og lågurtarter som myskegras, turt, kranskonvall, hvitbladtistel, teiebær, skogstorkenebb og hengeaks. I tillegg ble det registrert enkelte forekomster av bjørnebrodd og skogsnelle utover lokaliteten.

Verneinteresser

Innenfor det foreslåtte verneområdet er naturverdiene i første rekke knyttet til gammel furuskog, og i tillegg til gammel ospeskog. Det ble avgrenset to naturtypelokaliteter som dekker ca. 67 %. Det er påvist 5 rødlistearter innenfor forvaltningsområdet (i hht. rødlista 2015). Disse er Caliciopsis calicioides (EN) på osp, rustdoggnål (NT) på bjørk, tallrike forekomster av furuplett (NT), en del hornskinn (NT) og blanknål (NT) på død ved av furu. Videre ble det registrert ospekjuke, sokkjuke, barkhårskål og slimsopp på osp, og antatt hyllekjuke på furu. Det er potensiale for flere interessante arter blant vedboende sopp på død ved av furuer og ospetrær. I tillegg ble det funnet flere interessante lavarter.

I henhold til siste verneevalueringa av skogvernet fra 2016/2017 (Framstad et al. 2017), vurderes mangeloppfyllelse for gammel furuskog og ospedominert skog i det foreslåtte forvaltningsområdet som høy. Området vurderes som regionalt verdifullt.

Inngrepsstatus og andre interesser

Det er spredt med gamle spor av plukkhogst i form av stubber, grove læger og rotvelter som har blitt liggende igjen. I nord og sør går det to lite brukte turstier inn i området. Det er noen få hytter sørøst for Kilvatnet. Det ble registrert noe barkgnag av elg, dette spesielt på rognetrær i sørøst. Stedvis er det også nedbeitet gråor.

Kilvasskogen ligger innenfor Stájjgo-Hábmer reinbeitedistrikt. Mesteparten av området er i følge reindriftas arealbrukskart tidlig høstland for reinen. Dette er partier der reinen bygger seg opp etter insektplagen og spres i terrenget på leting etter sopp. I den sørvestlige delen er en liten del av området innom sommerbeite. Dette er hovedsakelig på fjellet Ruogovárre. I tillegg er det flyttleier og oppsamlingssteder på nordsida av vassdraget Ráhpukjáhká og Ráhpukjávrre.

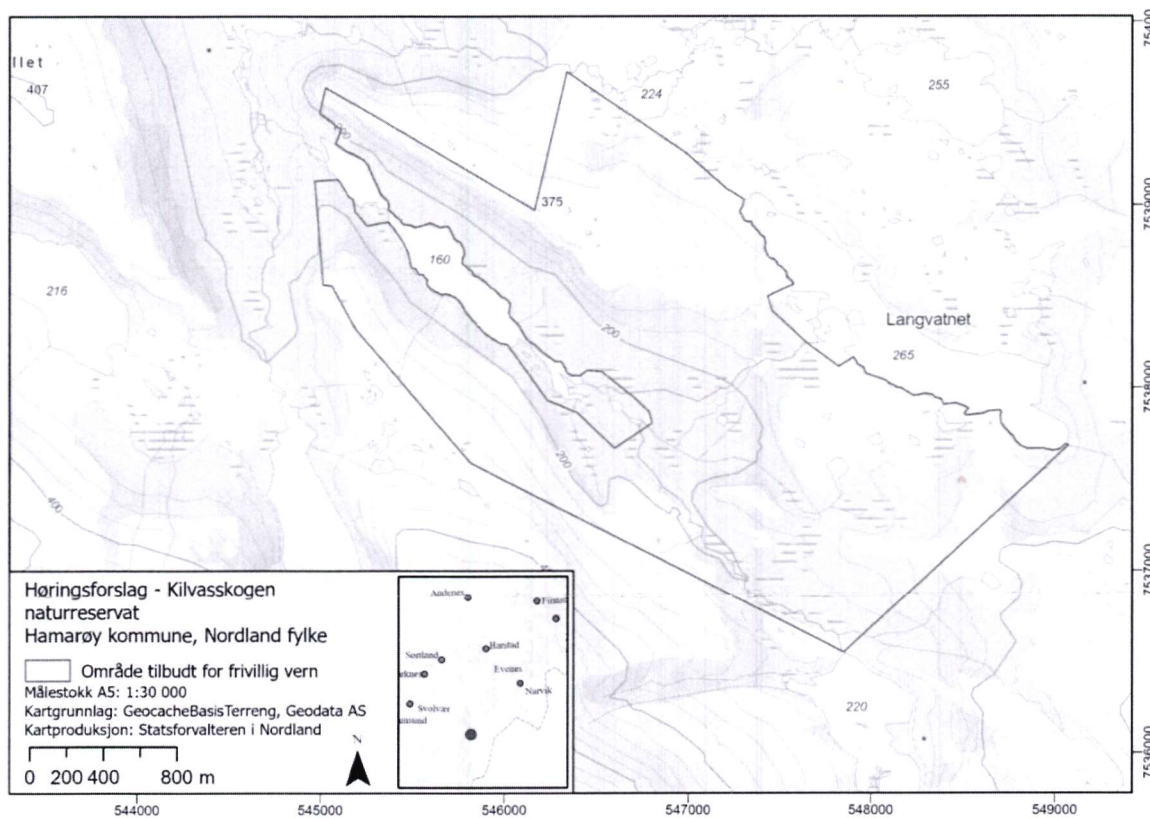
Planstatus

Hele området har LNFR-status i kommuneplanens arealdel. LNFR areal er regulert for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag.

Merknader

Mer informasjon om naturverdier:

http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2019_Kilvatsskogen.pdf.

Figur 2: Kilde: Forslag til verneplan for Kilvatsskogen, Statsforvalteren i Nordland

Kommunedirektørens vurdering

Hamarøy kommune anser det som positivt at det opprettes et nytt naturreservat i vår kommune. Ettersom forslaget om vern av Kilvatsskogen er utarbeidet av Statsforvalteren etter dialog med grunneier, samt at det legges opp til fortsatt mulighet for reindrift i området, anser kommunen at opprettelsen av akkurat dette naturreservatet gir få ulemper for kommunen.

Det er viktig at forskriften for verneområdet gir rom for framtidig utøvelse av reindrift. Ståjggo Hábmer reinbeitedistrikt påpekte i sin høringsuttalelse ved oppstart at Kilvatsskogen er et viktig beiteområde og kalvingsland, og at det i området ligger en flyttlei som er i aktiv bruk fra sommer- til vinterbeite og motsatt. Dette må tas hensyn til ved utforming av de endelige bestemmelsene i verneforskriften.

Kommunedirektøren finner det ikke naturlig å gi tilbakemelding på de tre naturreservatene som er foreslått i andre kommuner enn Hamarøy, og henviser til henholdsvis Narvik og Grane kommune som vertskommuner for disse foreslåtte områdene.

Vedlegg

- 1 verneplan_storberget_iselva_kilvasskogen_ornodden

Statsforvalteren i Nordland,
Postboks 1405,

8002 Bodø

Narvik, 31.01.22

Innspill til opprettelse av Storberget naturreservat i Narvik kommune.

Fra gammelt av har det vært en ferdselsåre fra gården Forså og eiendommen Fredheim, både til fjells og mot vest. Denne er nedtegnet i vedlagt kart og foto. Eksakt adkomstvei fra gården Forså er ikke nedtegnet, da det finnes flere gamle stier fra gården.

Stienes første møtepunkt er i krysningen mellom Mølnelva og bekken som løper ned til Fredheim. Her er også starten på løpestrengen som er nevnt i verneplanen.

Løpestrengen var i bruk frem til starten av 70-tallet.

Fra gammelt av har veien videre opp hatt benevnelsen Småheggen, nedre og øvre Hellveien, og Aspebakkan. Stien går gjennom/over to berghallar. Stedvis har det fra gammelt av vært stablet heller som forstøtning og etablering av stien på Hellveien i utrygge partier.

Tidligere, når gården Forsaa var i drift, ble det benyttet hest langs stiene for å frakte folk, redskaper, høy, bjørkeris, ved og tømmer. Dette er ikke mulig i dag, og heller ikke et behov.

Rett under Storberget avgår det en sti som i hovedsak følger bergets fot, ned til fylkesveien.

Oppe på Storberget deler stien seg i to: En del følger i hovedsak langs toppen av berget, ned til fylkesveien.

Den andre delen følger berget frem mot Slettaelva. Derfra og videre til fjells er stien vanskelig å finne, da denne har vært lite i bruk de seinere år. Fra gammelt av var denne brukt for å komme til fjells. Traseen fra slutten av stien og til fjells er fra gammelt av blinket ut med siktepunkter, men disse er delvis vanskelig å oppdage i dag, hvis man ikke er lokalkjent i området. Utenfor verneområdet, over tregrensa og sør for 132 kw-linja, har familien vår en fjell/jord-gamme, som tidligere ble brukt ifb jakt. De seinere år har denne ikke vært i bruk, da telt har vært et bedre alternativ til overnatting.

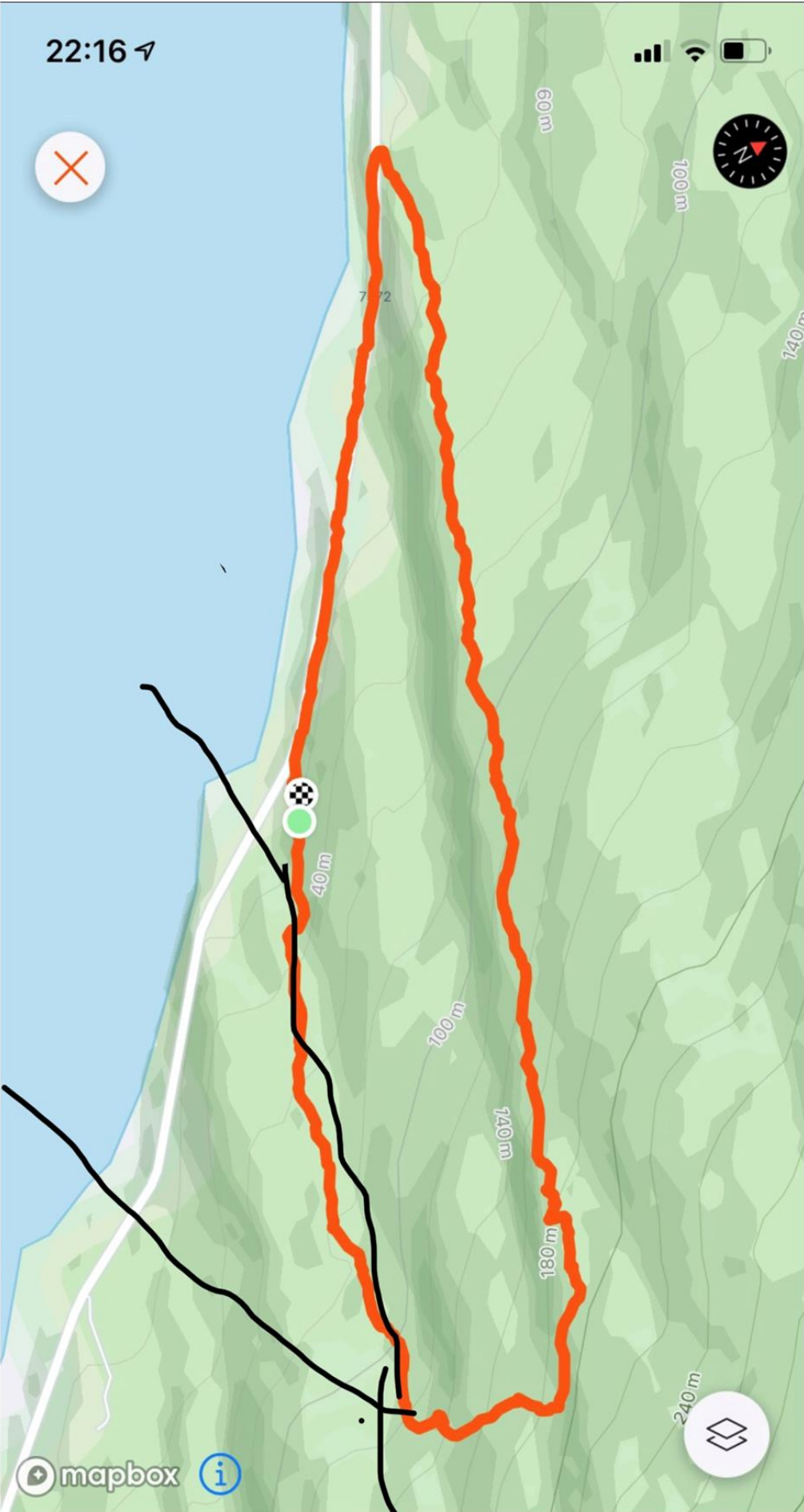
Med tanke på bruk, fremtidige generasjoner og det kulturhistoriske perspektivet er det ønskelig fra oss som har tilknytning til området at disse adkomstveiene/stiene blir merket av på kartet, som eksisterende stier, slik at de kan ryddes og vedlikeholdes i fremtiden.

Vi ber også om at både Mølnelva, og bekkeløpet som har sitt utløp på Fredheim inntegnes i vernekartet. Både elveløpet og bekkeløpet har tidvis behov for opprensning av kvist, lauv og nedfall samt grus og stein. Det er ikke behov for hverken maskiner eller motorisert kjøretøy, vedlikeholdet utføres til fots, langs bekk og elv, og med håndkrafse. Det har vært gjort i alle tider, for å sikre vanntilførselen, og unngå at bekken og elva tar nye veier ved feks i vårflom. Bekken er eneste vannkilde til eiendommen Fredheim 60/3, og 4 fritidshus.

Med hilsen

Grunneiere til eiendommen Fredheim, bruksnr 60/3,
v/ Hanne I. Trones og Rune Hanssen

22:16 ↗

mapbox

Rettighetshaverne for 256-8

[Kilvasskogen naturreservat i Hamarøy kommune](#)

Høringsuttalelse - forslag om vern av Kilvasskogen

Det vises til høring - forslag om vern av Kilvasskogen den 29.11.21.

Grunneiere tilhørende 256-8 Leirelv Nordre i Hamarøy har følgende merknader til forslaget:

Foreslått naturreservatet er ett avgrenset areal innenfor eiendommen 256-10, denne eiendommen ble i år 1893 skilt ut av 256-6,7 og 8 og er ett sentralt utmarksområde i det lulesamiskeområdet, med samiske interesser. Vi vil påpeke at den samiske bruken og de samiske interessene er sterke, sett hele området under ett fra Ájládde/Helland ved Ájluokta/Drag langs fjorden til Smájlle/Leirelv og i Hellmofjorden og fjellområdet mellom Hellmofjorden til E-6 i vest i Hamarøy. Dette er et sammenhengende lulesamisk bruks- og eiendomsområde som brukes i tråd med tradisjonelle verdier og normer for bruk av landskapet. En norm som er viktig og som respekteres grunneiere imellom, er å respektere den andres bruk av sine områder i høstings-, fiskings- og sankingsøyemed. En annen norm er å trå varsomt og respektere det som finnes i naturen og bruke naturen i tråd med bærekraftige målsettinger.

Vi er av den oppfatning at den lokale forvaltningen og den tradisjonsbundne samiske forvaltningen gjennom generasjoner har ivaretatt området på en god måte fram til i dag.

Vi er enig med Sametinget om at «verneprosessen må tilrettelegge for medvirkning slik at disse interessene blir ivaretatt.».

På vår eiendom praktiserer vi utstrakt bruk av vårt område som innbefatter høsting og sanking for salg og til eget bruk, fiske, storvilt- og småviltjakt, vedhogst til eget bruk, rekreasjon og språk- og kulturbevaring. Området er i helårs bruk, der landskapet for oss betraktes som vår sijdda/vårt hjem. Det er derfor viktig at vern ikke legger begrensninger for vår tradisjonelle bruk og tilstedeværelse på vår grunneiendom, og tilstedeværelse i området. Det foreslåtte naturreservatet vil berøre oss direkte, vi blir berørt da dette er en av våre adkomstveier til eiendommen vår i barmarksesongen. Om vinteren er dette vår hoved adkomstvei på ski og med snøscooter, og vi vil tilkjennegi vårt behov for at det er tilrettelagt for det. Der for mener vi at

§ 7 - i) Nødvendig transport av ved, materialer og og utstyr til bakenforliggende hytter med beltekjøretøy på snødekt mark etter fastlagt trasè. Skal være under § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene – da dette har direkte innvirkning på vår bruk av vårt område. Da det kan bli vanskeligere å få dispensasjon til å kjøre gjennom området med snøscooter, mere byråkrati da det må søkes hos ny forvaltningsmyndighet.

Vi synes at det er beklagelig av Árran Lulesamisk senter ikke responderer, men samtidig forventer vi at Statsforvalteren i Nordland uavhengig av det hadde kjennskap til tilstedeværelse av lulesamiske grunneiere/interesser i området.

Vi foreslår i tillegg at det foreslåtte naturreservatet Kilvasskogen har parallelle navn både på lulesamisk og norsk. Det samiske navnet for Kilvasskogen er Ráhpukvuobme. Lulesamisk og norsk er likestilte språk i Hamarøy kommune. Dette fordi Hamarøy kommune er en del av forvaltningsområdet for lulesamisk språk.

Det er for øvrig mange samiske stedsnavn i det foreslåtte naturreservatet, som også vitner om samisk tilstedeværelse og bruk.

Vi, grunneiere, som representerer rettighetshaverne på eiendommen 256-8, anser oss direkte berørt av verneforslaget. Vi ber derfor om konsultasjoner med Statsforvalteren slik at vi er sikre på at våre standpunkter følger behandlingen av verneforslaget helt frem til et sluttvedtak i regjeringen.

På vegne av rettighetshaverne for 256-8

Jørgen Kintel

Anne K. Gurák

Grunneiere tilhørende 258/2 og 258/6.

Kilvasskogen naturreservat i Hamarøy kommune

Høringsuttalelse - forslag om vern av Kilvasskogen

Det vises til høring - forslag om vern av Kilvasskogen av 29.11.21.

Grunneiere tilhørende 258/2 og 258/6 fra Svenjunnjá/ Pålsommarset i Hamarøy har følgende merknader til forslaget:

Som grunneiere og naboer fra Svenjunnjá/ Pålsommarset på eiendommen 258/2 og 258/6 nord for Kilvasskogen på nordsiden av Guhkesjávrre / Langvatnet kan vi bekrefte Sametingets påpekning om at «Kilvasskogen ligger sentralt i det lulesamiske bosetningsområdet på norsk side av grensen». Samiske interesser i dette området innbefatter bofaste lulesamer i Hamarøy, og vi er enig med Sametinget om at «verneprosessen må tilrettelegge for medvirkning slik at disse interessene blir ivaretatt.».

Som grunneiere på naboeiendom viser vi til at de samiske interesser omfatter bofaste lulesamer i Hamarøy, og noen av disse er vi, lulesamiske grunneiere på 258/2 og 258/6. På vår eiendom praktiserer vi utstrakt bruk av vårt område som innbefatter høsting og sanking for salg og til eget bruk, samt fiske og veduttaking til eget bruk. Området betyr for oss det stedet der vi får bekreftet vår lulesamiske identitet og tilhørighet, der særlig bruken av lulesamisk språk er viktig i forbindelse med utøvelse av disse aktiviteter, og der landskapet for oss betraktes som vår sijdda/vårt hjem. Det er derfor viktig at vern ikke legger begrensninger for vår tradisjonelle bruk og tilstedeværelse på vår grunneiendom, og tilstedeværelse i området.

I dette høringsforslaget er forslag til Kilvasskogen naturreservat avgrenset til arealene på grunneiendom 256/10, og således vil ikke naturreservatet berøre vår eiendom. Vi vil likevel påpeke at den samiske bruken og de samiske interessene er sterke, sett hele området under ett fra Ájldde/ Helland ved Ájluokta/ Drag langs fjorden til Smájlle/Leirelv og Måsske/Musken i Hellmofjorden og fjellområdet mellom Hellmofjorden til E-6 i vest i Hamarøy. Dette er et sammenhengende lulesamisk bruks- og eiendomsområde som brukes i tråd med tradisjonelle verdier og normer for hvordan opptre i landskapet. En norm som er viktig og som respekteres grunneiere imellom, er å respektere den andres bruk av sine områder i høstings-, fiskings- og sankingsøyemed. En annen norm er å trå varsomt og respektere det som finnes i naturen og bruke naturen i tråd med bærekraftige målsettinger.

Dette innbefatter også å ta vare på, unngå å ødelegge, men bruke uten å misbruke.

Vi er av den oppfatning at den lokale forvaltningen og den tradisjonsbundne samiske forvaltningen gjennom generasjoner har ivaretatt området på en god måte fram til i dag.

Vi hadde nok forventet at Statsforvalteren i Nordland hadde kjennskap til tilstedeværelse av lulesamiske grunneiere/interesser i området uavhengig av Árran Lulesamisk senters manglende respons.

Vi foreslår i tillegg at Kilvasskogen naturreservat kalles med parallelle navn både på lulesamisk og norsk. Dette fordi Hamarøy er en del av forvaltningsområdet for lulesamisk språk og skal navnesette på begge språk siden lulesamisk og norsk er likestilte språk i Hamarøy. Det samiske stedsnavnet på Kilvatnet er Ráhpukjávrre. Ráhpuk betyr ulendt terreng, svært steinet og ujevnt terreng. Et samisk navn kan ta utgangspunkt i det. Dette er også viktig for å synliggjøre lulesamisk språk som et lite og truet språk som trenger vern innen alle områder. Statsforvalteren er omfattet av disse språkbestemmelsene når det gjelder spørsmål som angår Hábmer/Hamarøy.

Utover dette har vi følgende kommentar/innspill til forslaget til forskrift:

§2 Geografisk avgrensing

Vi utgår fra at dette er en skrivefeil som vil bli avdekket, men vil likevel henvise til at det står at verneforskriften med kart oppbevares i Hemnes kommune, osv.

Det korrekte her er vel Hamarøy kommune?

Svenjunjá / Pålsommarset er et grunneierlag som representerer rettighetshaverne på eiendommene 258/2 og 258/6. Vi ber om å bli orientert om det videre arbeidet med disse planene.

Fra: NILS OLAF INGVALD NILSEN[nilso38@online.no]

Sendt: 31.01.2022 22:32:02

Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]

Tittel: Høring om forslag om vern av Rahpuk/ Kilvasskogen i Hamarøy kommune.

Høring om vern av Rahpuk/Kilvasskogen

Undertegnede Nils Olaf Nilsen, 8590 Kjøpsvik er eier av 1/5 del av eiendommen Leirelv gnr.56, bnr.8. Denne eiendommen grenser i vest mot Rahpuk/Kilvasskogen og mot sør Stollo, som til hører Leirelv.

Rahpuk/Kilvasskogen er fraskilt fra gårdene Leirelv og Sommerset i Hellemo fjorden.

I pantebok autorisert den 11.november 1891 viser denne saken.

Dette området som omfattes av forslag om vern er meget gammelt samisk bruksområde, hvor

man har klart på samisk måte å bevare naturen nesten uberørt av menneskelig aktiviteter til dags dato. Jeg foreslår at naturreservat kalles med likestilt samisk navn Rahpuk/Kilvasskogen.

Dette området kalles på samisk Rahpuk, som omfattes av Rahpukvarre (fjell)Rahpukjavrrre (vatn), Rahpukjåhka (elv) også videre. Lulesamisk navn må tas med i naturreservats beskrivelse i alle sammenheng.

Jeg viser til samisk navn loven og i dag har man et utvalg, som arbeider med samiske stedsnavn.

Hamarøy kommune er en del av forvaltningsområdet for Lulesamiskspråk, og da må samisk likestilles med norsk.

Kjøpsvik, den 31.01.2022

Nils Olaf Nilsen

Fra: Thomas Kintel[thomas@kintel.net]
Sendt: 01.02.2022 21:26:10
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Re: Høingstilsvar Kilvasskogen naturreservat i Hamarøy kommune

Uttalelse til Høring om forslag til vern av Rahpuk / Kilvasskogen

Undertegnede Grete Berit Lohne Kintel, er eier av 1/5 del av eiendommen Smajlle/ Leirelv gnr.56 og bnr. 8. Denne eiendommen grenser i vest mot Rahpuk/ Kilvasskogen og i sør grenser mot Stollo, som undertegnede eier. Rahpuk/ Kilvasskogen er fraskilt fra gårdene Leirelv og Sommerset i Hellemo fjorden - pantbok autorisert den 11.november 1891.

Undertegnede er positiv til det foreslåtte vernet av området Rapuk/Kilvasskogen. Dette område er et meget gammelt samisk bruksområde, som er blitt ivaretatt henhold til samiske tradisjonelle verdier og normer for høsting av naturen, og som fortsatt følger normative retningslinjer for lokal forvaltning i tråd med Lulesamiske verdier og orienteringer.

Fraværet av den samiske forvaltningen, både historisk og samtidig, i høringsutkastet er derfor påfallende.

Det kreves at samiske stedsnavn skal være på plass i alle kartskisser og betegnelser av landskapet i en ferdig verneplan, på det grunnlag at Hamarøy er en del av forvaltningsområdet for Lulesamisk språk og skal navnesette på begge språk siden lulesamisk og norsk er likestilte språk i Hamarøy.

Det kan også forventes at verneplanens del av Rapuk/**Kilvasskogen** innledes med områdets viktigste kulturhistoriske bakgrunn i samisk naturforvaltning, og tilkjenner hvor viktig den samiske forvaltningen har vært for at området i dag kan fredes.

Med Vennlig Hilsen,

Grete Berit Lohne Kintel
Jupitervegen 8a
7036 Trondheim

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

Deres ref.:
2021/2298

Vår ref.:
21/2366 - 5 - BERBIR
22/6807

Saksbehandler:
Bertil A Birkeland

Dato:
10.03.2022

Forslag om to nye naturreservater i Narvik kommune - høringsuttalelse

Narvik kommune viser til deres brev av 29.11.21 angående høring av forslag om fire nye naturreservater hvorav to er lokalisert i Narvik kommune.

I tråd med FNs bærekraftsmål, nasjonale føringer og hensynet til kommende generasjoner mener Narvik kommune at det er vesentlig å verne skog som foreslått. Forslaget gir etter kommunens skjønn en god og dekkende beskrivelse av de biologiske verneverdiene i områdene, eksempelvis kalkrik berggrunn som gir rike vegetasjonstyper i skogen. De foreslåtte verneområdene er også svært viktig for artsmangfoldet.

Narvik kommune er positive til de inngåtte frivillige avtalene om skogvern i kommunen. Når det er sagt så er kommunen også av den oppfatning at vern av de foreslåtte områdene bør hensyntas ved et ev. fremtidig vern i områder av større verdi for skogbruket. Narvik kommune har ingen merknader til øvrige foreslåtte arealer.

Med hilsen

Marianne Dobak Kvensjø
Enhetsleder

Bertil A Birkeland
Rådgiver landbruk/naturforvaltning

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405

8002 BODØ

Høringssvar - frivillig vern av skog - Iselva og Storberget i Narvik kommune - Kilvasskogen i Hamarøy kommune og Ørnodden i Grane kommune

Her er høringssvar fra Nordland fylkeskommune. I epost av 7/12-2021 ble fylkeskommunen gitt forlenget svarfrist til 24/2-2022 for å få saken med i årets første fylkesting som går i dagene 21-23/2-2022. Av ulike grunner blir saken ikke fremmet for fylkestinget likevel. Høringssvaret blir nå i stedet gitt direkte fra fylkesråden, da både fylkesrådet og fylkestinget har avklart de prinsipielle aspektene i tidligere saker om frivillig vern av skog.

Saken har vært drøftet i fylkesrådet, som hadde følgende vurdering av saken:

Fylkesrådet har behandlet flere saker som gjelder vern av skog. I dette tilfellet gjelder det frivillig inngåtte avtaler mellom grunneiere og staten. Disse tar fylkesrådet til orientering, men behovet for vern av mer skog i Nordland må vurderes nøye, da vårt fylke har en langt høyere andel skogvern enn i landet ellers. Et eventuelt vern av de foreslåtte områdene bør minske presset på vern i områder av større verdi for skogbruket. Dette gjelder særlig for Helgeland.

Fylkeskommunen har ingen særskilte merknader til de foreslåtte verneområdene Iselva og Storberget i Narvik kommune og Kilvasskogen i Hamarøy kommune.

Nordland fylkeskommune som eier av fylkesveg 7336 gjennom Fiplingdalen finner imidlertid at de foreslåtte grensene for verneområdet Ørnodden ikke gjør det mulig med en forsvarlig forvaltning av denne vegen. Grensa for verneområdet er lagt helt inntil grensa for vegen, slik at alle tiltak for å bedre vegstandard, utbedre sidearealer, osv. ikke kan utføres uten å gå inn i verneområdet. For Nordland fylkeskommune er det viktig at det er et område på minimum seks meter fra vegkanten som ikke er fredet/vernet. Da kan veg og sideareal og veg driftes som i dag. Helst bør vernegrensen ligge ti meter fra vegkant, slik at mindre tiltak som f.eks. stikkrenneskift, etablering av rekkverk med utvidelse av skulder, utbedring av møtelommer m.m. kan gjøres uten å gå inn i verneområdet.

Fylkesrådets uttalelse

-Nordland fylkeskommune tar de inngåtte frivillige avtalene til orientering. Fylkeskommunen mener

Adresse: Postmottak Tlf.: 75650000
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Samfunnsutvikling
Innovasjon og infrastruktur
Håkon Renolen
Tlf: 75650546

Besøksadresse: Prinsensgate 100

imidlertid at et eventuelt vern av de foreslåtte områdene bør bidra til å minske presset for fremtidig vern i områder av større verdi for skogbruket, spesielt på Helgeland.

-Ved det foreslåtte verneområdet Ørnodden i Grane kommune må grensen for verneområdet flyttes til en avstand fra 10 meter fra fylkesveg 7336, slik at fylkeskommunen som vegeier kan forvalte og drifte vegen på en forsvarlig måte.

Med vennlig hilsen
Christian Torset
Fylkesråd for kultur, klima og miljø

Håkon Renolen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Grane kommune	Industriveien 2	8680	TROFORS
Hábmera suohkan - Hamarøy kommune	Marie Hamsuns vei 3	8294	HAMARØY
Narvik kommune	Postboks 64	8501	NARVIK

Til Statsforvalteren i Nordland

Ullevål Stadion, 14. januar. 2022

Anmodning om at orientering tillates

Norsk Orientering vil gjerne gjøre Statsforvalteren oppmerksom på Norsk Friluftsliv sitt brev til Miljødirektoratet «FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER», vedlagt.

I tråd med brevets forslag til endringer i forskriftsmalen punkt 1 og 2, ber vi om at orientering tillates i verneområdene.

Med vennlig hilsen

Øystein Hildeskor (s)
Generalsekretær
Norges Orienteringsforbund

Kopi Norsk Friluftsliv

Til: Miljødirektoratet

Oslo, 22. april 2020

Kopi: Klima- og miljødepartementet

FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER

Norsk Friluftsliv opplever gjennom våre medlemsorganisasjoner at nye verneområder i en del tilfeller setter ubegrunnede begrensninger på deres tradisjonelle aktiviteter. Grunnen er, slik vi oppfatter det, ukritisk bruk av standard forskriftsmal for nye naturreservater. Denne malen tar ikke hensyn til brukerinteressene på en tilfredsstillende måte, da det etter vår oppfatning ikke gjøres reelle konkrete vurderinger av aktuelle aktiviteter og naturmiljøets tåleevne i det enkelte området.

Denne problemstillingen har vært tatt opp med direktoratet av Norsk Friluftsliv og noen av våre medlemsorganisasjoner over lengre tid, uten at vi har registrert vesentlige endringer på dette feltet. Vi har derfor sammen med våre medlemsorganisasjoner gått gjennom forskriftmalen og kommer her med noen forslag til konkrete endringer. Disse endringene mener vi ivaretar både hensynet til verneverdiene og brukerinteressene på en tilfredsstillende måte, og i samsvar med kunnskapsgrunnlaget på feltet, se nærmere om forslagene nedfor, vedlagt forskriftsmal og eget avsnitt om kunnskapsgrunnlaget nedenfor. Disse endringene mener vi også legger grunnlaget for å nå målet om en kunnskapsbasert forvaltning.

Norsk Friluftsliv og våre medlemsorganisasjoner er positive til vern og mener at vern er nødvendig for å sikre natur- og friluftslivsverdier i et langsiktig perspektiv. Vi er også enig i at det enkelte ganger er behov for ferdselsrestriksjoner av hensyn til sårbare arter og/eller naturtyper, men vi er imot unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner som innskrenker allemannsretten og utøvelse av jakt, fiske og annet friluftsliv.

I en tid der alt tyder på at vi trenger mer natur og mer vern av natur, er det viktig å ha friluftslivsorganisasjonene med på laget, og ikke lage en ubegrunnet og unødvendig konflikt mellom bruk og vern. Norsk Friluftsliv og våre medlemsorganisasjoner er opptatt av å ta vare på naturen og sporløs ferdsel i alt vi gjør.

Organisasjonens erfaringer

De fleste lag og foreninger er små og drives på dugnad på fritiden og har ofte mer enn nok med å drive med sine primære oppgaver, som er å skape aktivitet for sine medlemmer og befolkningen ellers. Det er derfor utfordrende for disse små lag og foreningen å følge med og ivareta sine interesser i den formelle verneplanprosessen. Resultatet har derfor, ved flere anledninger, vært at myndighetene ikke har vært klar over de aktuelle brukerinteressene, og dermed heller ikke tatt hensyn til disse. Dette har blant annet gått ut over små orienteringsklubber og deres aktiviteter som turorientering og mindre orienteringsløp.

Våre medlemsorganisasjoners erfaringer kan oppsummeres slik:

- Organisasjonenes bruk av naturen blir ikke automatisk fanget opp når nye verneområder utredes og kartlegges. Organisasjoner må selv ta initiativ til å fremme sin naturbruk i forbindelse med forvaltningens arbeid med verneforskrift.
- Vedtak om restriksjoner på aktivitet/bruk i verneområder mangler ofte en faglig begrunnelse. Det gjennomføres sjeldent forundersøkelser av ulike aktiviteters slitasje og påvirkning på naturgrunlaget.
- Stor variasjon i kunnskap og holdninger til natur- og friluftslivsorganisasjoners aktiviteter ift. naturbruk, slitasje og påvirkning på dyrelivet, skaper ulike praktiseringer av verneforskrifter hos forvaltningsmyndigheten.
 - Behov for klargjøring av forbudet mot bruk av naturreservat til «større arrangement» jf. §3-d. Hva menes med «større arrangement»?
- Dagens håndhevelse av verneforskrifter innebærer et generelt tungt byråkrati som er krevende å følge opp for lokalforeninger og klubber som baserer seg på frivillig arbeid og dugnad.
 - Krevende å lage gode søknader og senere følge dette opp.
 - Lange behandlingstider av søknader om dispensasjon til f.eks. arrangementer medfører usikkerhet og manglende avklaring ift. planlegging av arrangementer fram i tid.

Forslag til endringer i forskriftsmalen

Norsk Friluftsliv har sammen med våre medlemsorganisasjoner gått gjennom forskriftsmalen og kommer her med forslag til endringer. Forslagene til endringer er lagt inn med rød skrift i kursiv, i vedlagt forskriftsmal.

Vi mener forskning og offentlige uttalelser angående større arrangementers påvirkning, eller rettere sagt manglende påvirkning, støtter opp under våre forslag til løsninger. Det gis en kort oppsummering av kunnskapsgrunnlaget nedenfor

Vi har følgende forslag til endringer av forskriftsmalen, se også vedlegg der endringene er lagt inn med rød skrift i kursiv):

1. Det er viktig at brukerinteressene blir kartlagt på en aktiv og tilfredsstillende måte og at det tas hensyn til dette i utforming av verneforskriften, jf. naturmangfoldlovens § 41 som sier at saksbehandlingen skal legge til rette for mest mulig klarhet om verneformål og verneverdier, lokal bruk og kunnskap om verneverdier, avgrensning av området og følger av vernet. *Vi har derfor lagt inn hensynet til brukerinteressene i innledningen og merknadene til § 1.*
2. I § 3 d) har vi tatt inn at det er større arrangementer «som kan forringe verneverdiene» som er forbudt. For å gjøre det enkelt og forutsigbart, både for forvaltningen og for arrangører, slik at mindre arrangementer kan foregå uten et omfattende byråkrati, er det et stort behov for å klargjøre hva som ligger i begrepet «større arrangementer». *I merknaden til § 3 har vi derfor lagt inn at med «større arrangement» menes normalt arrangementer over 200 deltakere. Vi har også lagt inn forutsetningen om fellesturer og fellestreninger normalt ikke regnes som større arrangementer. Det samme gjelder utsetting av turposter og liknede, men for å hindre uheldig plassering av poster, turpostkasser etc., mener vi plassering derfor bare bør avklares med forvaltningsmyndigheten uten at det må søkes om.* Fordi det er svært få poster som har over 200 besøkende, og gjennomsnittlig antall besøkende ligger langt under dette, bør dette kunne avklares på enkelt og ubyråkratisk måte.
3. Stier og løyper er friluftslivets viktigste infrastruktur, og vi mener det i utgangspunktet må være tiltatt å vedlikeholde dette også i verneområder. *I § 4 har vi derfor lagt inn som generelt unntak at vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, kloppe og bruer, i*

benhold til tilstand på vernetidspunktet er tillatt. I tillegg I merknaden til § 4 har vi samtidig lagt inn at det må gjøres en konkret vurdering om det er behov for unntak av hensyn til verneverdiene.

4. For å gjør det enkelt og forutsigbart, både for forvaltningen og for arrangører, mener vi at årlige arrangementer over 200 deltakere bør være tillatt, forutsatt at det er inngått en avtale om dette mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør. En slik formalisert avtale vil sikre kontakten og samarbeidet mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør. I § 4 har vi derfor lagt inn som et generelt unntak at større årlige arrangementer, som har naturen som naturlig arena, er tillatt, forutsatt at det er inngått avtale om dette med forvaltningsmyndigheten. I merknaden til § 4 har vi lagt inn at det må settes konkrete vilkår på bakgrunn av en faglig avveining mellom verneverdiene og brukerinteressene. Vi legger ved et godt eksempel på slike avtaler som er inngått mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør av årlige arrangementer, samt en verneforskrift som vi mener har løst dette på en god måte.
5. For enkeltstående større arrangementer mener vi det er naturlig at det må søkes om dispensasjon, og at dette kan gis etter en konkret faglig vurdering. Vi har derfor lagt inn en kommentar om dette i merknad til § 7.

Kunnskapsgrunnlaget

Det er et mål om kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur, noe som også må gjelde forvaltningen av verneområder i forhold til aktivitet. Nedenfor gis en kort kunnskapsstatus om orienteringssporten påvirkning på naturmiljøet. Denne kunnskapen vil også ha overføringsverdi til andre større og mindre arrangementer i regi av friluftslivsorganisasjonene. Vi ser at kunnskapsgrunnlaget er noe begrenset, og vi skulle gjerne sett at det hadde vært gjort mere på dette feltet. Det som likevel finnes viser at påvirkningen av større arrangementer på naturmiljøet er begrenset.

Night Hawk 2014 i Skjennungsåsen friluftsområde, Oslo

Gjennomført av SNO (Statens naturoppsyn), på oppdrag av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Arrangement: Natt og dag-stafett med 438 deltakere. 415 var innom en av postene. Evaluering sammendrag (SNO/P M Eid): «Sporene i terrenget etter dette orienteringsløpet ser ut til å være små og reversible»

NM i ultralangdistanseorientering 2014 i Svarteliåsmyra naturreservat, Førde

Gjennomført av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Arrangement: 133 deltakere.

Ultralang betyr opptil 2 km mellom postene, ofte ulike veivalg. Evaluering sammendrag (FMSF/J. E. Anonby): «Grovt sett var det ikkje alvorlege skade-verknader» «mange myrar er inne i en opptørkingsprosess» «det er et ope spørsmål om trakk kan bidra til dette» «trengs vesentlig meir forskning på norske myrar og prosessane som skjer der».

Kommentar: For begge disse arrangementene har Norges Orienteringsforbund og deres arrangører bedt om mer utfyllende rapporter, men dette har ikke vært prioritert fra det offentlige. Dette tolkes som at det offentlige ikke ser orientering som en ulempe for verneverdiene.

Jukolakavlen 1995 i Sibbo, Finland

Gjennomført av innleide økologer Tero Myllyvirta og Mikael Henriksson på oppdrag fra Sibbo kommun, Kaukmetsäläiset r.f. Skogsindustrin r.f. , Miljöministeriet samt

Undervisningsministeriet. (Grunneiere og berørte departement, red.anm.) Arrangement:

ca 8000 deltakere, stafett hvor de beste lagene fullfører på natten. Evaluering sammendrag: Jukola-95 som ordnades i juni måned förorsakade en kraftigt men mycket begränsat slitage på växtligheten och markskiktet. På ca 0,5 % av området sågs spår av slitage på växt och markskiktet. I september 1995 var slitage området endast 0,3 % av den totala orienteringsarealen. Våren 1996 sågs spår på 0,15 % och till hösten på ca 0,1% av området. Under 1997-1999 sjönk nivån i medeltal något men på vissa områden steg slitage nivån något vilket torde bero på rekreatjonsanvändningens ökning. Kommentar: Undersökelsen varte i 4 år, ved avlutningen i 1999 hadde slitasjen økt de steder hvor befolkningen hadde tatt i bruk nye stier, ikke ellers.

O-ringen 1997 i Västerbotten, Sverige

Gjennomført av Umeå universitet, inst. för ekologisk botanik. Arrangement: ca. 20.000 deltakere (verdens største orienteringsarrangement). Evaluering sammendrag (Umeå universitet/ B-G Jonsson et al): Den viktigaste slutsatsen från denna studie är att de 102 tävlande som passerade det studerade området med lågor nästan inte påverkade dem alls. Den påverkan som skedde på lågorna måste från naturvårdssynpunkt betraktas som försumbar. Ingen rödlistad eller mer vanlig mossa eller svamp som fanns innan tävlingen hade försvunnit från de studerade lågorna. Kommentar: Undersökelsen omfattet kun

«Tramp av Orienterare på granlågør i en nyckelbiotop» hvor miljøstyrelsen hadde tillatt forskning. Normalt vil læger/nøkkelbiotoper sperres for løpere.

Andre aktuelle problemstillinger

I tillegg til å tilpasse malen for verneforskriften til arrangementer og aktiviteter i regi av friluftslivsorganisasjonene, har våre medlemsorganisasjoner tatt opp følgende problemstillinger:

- Behov for gjennomgang av eldre verneforskrifter og mulige justeringer av restriksjoner i forhold til ny og oppdatert kunnskap om aktivitetens omfang i tid og rom, samt naturpåvirkning.
- Utfordringer med godkjenning og gjennomføring av redningsøvelser i verneområder.

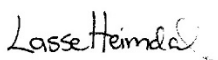
Oppfølging og videre prosess

Det er et nasjonalt mål at friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder, og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle, jf. Friluftslivsmeldingen og Handlingsplan for friluftsliv. Det er derfor viktig at det ikke legges unødvendige og ikke-begrunnede restriksjoner på allemannsretten og de aktivitetene som kan gjennomføres i henhold til denne retten.

Norsk Friluftsliv forventer nå, etter gjentatte forsøk over flere år, at Miljødirektoratet tar tak i de problemstillingene og de forslagene vi kommer med på en rask og konstruktiv måte. Norsk Friluftsliv vil sammen med våre medlemsorganisasjoner gjerne bidra i den videre prosessen.

Vi ser fram til en rask respons på denne henvendelsen og de forslagene vi kommer med, og ber samtidig om et møte der vi kan utdype våre synspunkter og forslag!

Med vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Lasse Heimdal
Generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagsjef naturforvaltning

Vedlegg:

- Forskiftsmal med våre forslag til endringer, datert 22.4.2020
- Avtale, datert 28.10.2014, mellom FM i Sør-Trøndelag og NTNU, med forlengelse av avtalen, datert 28.5.2019.
- Forskrift for Århanemyra naturreservat

Forskriftsmal for naturreservat opprettet med hjemmel i naturmangfoldloven § 37

Forskriftsmalen skal brukes for alle naturreservater som opprettes med hjemmel i naturmangfoldloven § 37. Lokale tilpasninger kan gjøres ut fra en vurdering av verneverdiene *og brukerinteressene* i det enkelte område, men standardformuleringer skal brukes det er det ikke er spesielle forhold som krever andre formuleringer. Merknadene til de enkelte bestemmelsene gir nærmere føringer.

Forskriftsmalen er oppdatert pr. juni 2018

Forskrift om vern av ... naturreservat, ... kommune, ... fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur ... / representerer en bestemt type natur ... / har særskilt betydning for biologisk mangfold i form av ... / utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskapelig verdi i form av ...

Beskrivelse av området ...

[Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget]

Merknad til § 1:

Formålet med vernet skal beskrives konkret for det enkelte verneområde, og skal knyttes opp mot vilkårene i naturmangfoldloven § 37, som angir hvilke områder som kan vernes som naturreservat.

Det er tilstrekkelig at ett av alternativene i § 37 er oppfylt. Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet ved fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak å få slike verneverdier som nevnt. Verneforskriften kan også inneholde bestemmelser for vern av kulturminner som ligger i reservatet, men dette er ikke en del av verneformålet. Friluftsliv skal heller ikke være en del av verneformålet i naturreservater, selv om området skal kunne brukes til friluftsliv. *Selv om friluftsliv og idrett ikke er en del av verneformålet er det viktig at friluftslivs- og idrettsinteressene blir kartlagt på en aktiv og tilfredsstillende måte i verneprosessen, slik at verneforskriften blir tilpasset disse interessene så langt det lar seg gjøre av hensyn til verneverdiene, jf. naturmangfoldlovens § 41 som sier at saksbehandlingen skal legge til rette for mest mulig klarhet om verneformål og verneverdier, lokal bruk og kunnskap om verneverdier, avgrensning av området og følger av vernet.*

Formålsbestemmelsen kan også inneholde en målsetting med vernet, for eksempel å opprettholde området urørt, eller at området skal være et referanseområde.

I verneområder hvor det drives samisk reindrift, skal det gå frem av formålsbestemmelsen at formålet også omfatter bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: ... kommune: ...

Naturreservatet dekker et totalareal på ... dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i ... kommune, hos Fylkesmannen i..., i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

Merknad til § 2:

Det er kun eiendommer som ligger innenfor verneområdets grenser som skal listes opp i forskriften. Eiendommer som ligger utenfor verneområdet, men som grenser inn til verneområdet eller har rettigheter innenfor verneområdet skal ikke tas med i opplistingen.

§ 3. *(vernebestemmelser)*

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, forsøpling, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer *som kan forringe verneverdiene* er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.

Merknad til § 3:

Bestemmelsen angir hvilke aktiviteter og tiltak som er forbudt. Opplistingen skal være så konkret som mulig og tilpasses det enkelte verneområde. Dette innebærer for eksempel at forbud mot opplag av båter bør tas inn i områder med ferskvann, men tas ut i områder hvor dette ikke er aktuelt.

Etter en konkret vurdering kan det være aktuelt å sette forbud også mot andre aktiviteter som kan ha en negativ innvirkning på verneformålet, for eksempel bruk av modellfly/droner eller vannsportaktiviteter. Avhengig av områdets karakter kan det være behov for en nærmere presisering av noen av forbudene som er nevnt, for eksempel forbudet mot forstyrrelse av dyrelivet. Dersom det skal åpnes for bålbrenning, enten på etablerte bålplasser eller med tørrkvist eller medbrakt ved må bålbrenningsforbudet tas ut av § 3, evt. omskrives til "Bålbrenning er forbudt, med unntak for etablerte bålplasser ..."

Forbud mot større arrangementer er tatt inn som standard. *Med større arrangementer menes normalt arrangementer med over 200 deltakere. Fellesturer og fellestreninger regnes normalt ikke som større arrangementer. Det gjør heller ikke utsetting av turposter og liknede, men for å hindre uheldig plassering av poster, turpostkasser etc., bør plassering avklares med forvaltningsmyndigheten.*

Forskriftsmalen har en særskilt dispensasjonsbestemmelse som åpner for å gi tillatelse til aktiviteter nevnt i denne bestemmelsen.

Ut fra verneformålet for det enkelte området kan det vurderes konkrete unntak eller tilpasninger til disse bestemmelsene.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Utsetting av saltsteiner.
- f) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- g) Vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, klopper og bruer, i henhold til tilstand på vernetidspunktet, samt fjerning av vindfall over disse stiene og løypene.*
- h) Større årlige arrangementer som har naturen som naturlig arena, forutsatt at det er inngått avtale om dette med forvaltningsmyndigheten.*
- i) [Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- j) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnittet, nå tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.]

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier/stier er bruk av sykkel, hest og ridning forbudt.

Merknad til § 4:

Bestemmelsen angir generelle unntak fra vernebestemmelsene, dvs. aktiviteter som kan skje uten søknad eller tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Etter en konkret vurdering av forholdene i det enkelte verneområde kan det være aktuelt å fastsette generelle unntak for andre aktiviteter eller fjerne unntak som fremgår av malen. I områder hvor det er eksisterende kraftlinjer skal unntaksbestemmelsene for kraftlinjer tas inn (se også § 6 og § 7 om motorferdsel).

Normalt skal det tas inn unntak for beiting og utsetting av saltsteiner. Eventuell motorferdsel i forbindelse med dette reguleres i § 7.

Unntak for vedlikehold tilpasses anlegg som finnes i naturreservatet. Med vedlikehold menes opprettholdelse av standard på vernetidspunktet. Vedlikehold av veier tas bare med dersom det er veier i reservatet. Med vedlikehold av vei menes tiltak eller arbeid for å holde veien ved like eller opprettholde samme standard som veien hadde på vernetidspunktet. Dersom det er aktuelt med for eksempel oppgradering av standard eller utvidelse må dette tas inn som et søknadspliktig tiltak.

Vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, klopper og bruer, i henhold til tilstand på vernetidspunktet tas inn som standard. I tillegg bør det normalt være tillatt å fjerne vindfall over stier og løyper. Det må likevel gjøres en konkret vurdering om det kan være behov for enkelte unntak av hensyn til verneverdiene.

Større årlige arrangementer (over 200 deltakere), som har naturen som naturlig arena, bør være tillatt, forutsatt at det inngås en avtale mellom forvaltningsmyndighetene og arrangør hvor det settes konkrete vilkår på bakgrunn av en faglig avveining mellom verneverdiene og brukerinteressene, samt at kontakten mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør formaliseres. Dette sikrer et langsiktig samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør slik at gjennomføringen tar hensyn til verneverdiene. For gjennomføring av større enkeltstående arrangementer kan det gis tillatelse etter § 7.

Dersom bålbrekking etter en konkret vurdering av naturtype og størrelse på naturreservatet skal være tillatt, må dette tas inn i denne paragrafen. Det kan være aktuelt å tillate bålbrekking kun på angitte plasser og/eller med tørrkvist eller medbrakt ved.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier/stier er bruk av sykkel, hest og ridning forbudt.

Merknad til § 5:

Bestemmelsen regulerer all ferdsel, både ferdsel til fots og motorisert ferdsel. Første ledd er en aktsomhetsbestemmelse som sier at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til verneverdiene.

Andre ledd inneholder konkrete forbudsbestemmelser som gjelder ferdsel. Forbud mot motorisert ferdsel skal tas inn i alle naturreservater. Forbudet innebærer at all motorferdsel krever tillatelse etter verneforskriften i tillegg til etter motorferdselloven. I noen naturreservater er det nødvendig med ferdselsrestriksjoner også for ferdsel til fots. Ferdselsrestriksjoner i hekketiden er aktuelt i alle områder hvor funksjon som hekkelokalitet inngår som verneverdi. Dersom det skal fastsettes ferdselsforbud skal dette tas inn som eget punkt i denne bestemmelsen.

Sykling og ridning/bruk av hest skal som utgangspunkt være tillatt på veier og stier. Dersom det i verneområdet ikke er veier eller stier, eller det er særskilt naturfaglig begrunnelse som tilsier totalforbud, må dette omtales særskilt i høring og tilrådning. Veier og stier kan avmerkes på vernekartet eller på kart i forvaltningsplan der det er aktuelt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) [Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.]
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

Merknad til § 6:

Bestemmelsen angir generelle unntak fra hovedregelen om ferdsel, dvs. ferdsel som kan skje uten søknad eller tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. I de fleste områder vil denne bestemmelsen kun regulere motorferdsel, da ferdsel til fots vanligvis er tillatt. I områder med ferdselsforbud må eventuelle unntak fra ferdselsforbudet tas inn her.

Forslag fra Norsk Friluftsliv til endringer i forskriftsmalen, 22.4.2020

Endingene er skrevet med rød skrift i kursiv

Det generelle unntaket for militær virksomhet og rednings- og oppsynstjeneste mv. skal inn som standard i alle områder. Unntaket omfatter ikke øvingsvirksomhet, men dersom det i noen områder er aktuelt å tillate dette, må dette spesifiseres som eget unntak i § 7.

Andre ledd angir konkrete unntaksbestemmelser fra ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd.

Der det er aktuelt kan det åpnes for motorferdsel for uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget. Som lett beltekjøretøy anses håndholdt beltekjøretøy som for eksempel elgtrekk eller tilsvarende, og ATV med belter. Begrepet lett avgrenses mot beltevogn og andre tyngre kjøretøy.

Det kan gjøres unntak for motorferdsel på eksisterende veier. Som veier regnes kun veier som er opparbeidet for kjøring med bil. Traktorveier er ikke å anse som vei men regnes som utmark etter motorferdselloven, om omfattes derfor av forbudet mot motorferdsel i utmark. Det skal ikke gjøres generelt unntak for motorferdsel på traktorveier, men det kan åpnes for nødvendig motorferdsel på traktorveier i forbindelse med jord- og skogbruk. Det kan åpnes for nødvendig transport til hytter som søknadspliktig tiltak i § 7. Det skal ikke åpnes for persontransport. Det kan gjøres unntak for motorisert ferdsel på vann der motorferdsel er tillatt etter motorferdselloven. Dersom det i noen områder er aktuelt å åpne for generell tillatelse til oppkjøring av skiløyper langs eksisterende trasé må dette tas inn i denne bestemmelsen. I områder med samisk reindrift må det tas inn særskilte bestemmelser om nødvendig motorferdsel i tilknytning til dette. I områder med kraftlinjer skal det tas inn unntak for motorferdsel ved akutsituasjoner.

All annen motorferdsel i naturreservater skal skje etter søknad. Egne dispensasjonsbestemmelser kan vurderes i § 7.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder for beiting.
- e) [Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.]
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 og § 7 ...

Merknad til § 7:

Bestemmelsen angir aktiviteter og tiltak som forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til etter søknad.

Dispensasjonsbestemmelser skal fastsettes konkret for det enkelte verneområde. Det kan være aktuelt å fastsette spesifiserte dispensasjonshjemler for andre aktiviteter eller ta ut dispensasjonshjemler som allerede står oppført i malen.

Det kan etter § 7 a gis dispensasjon til større enkeltstående arrangementer, dvs. arrangementer med over 200 deltakere etter en konkret faglig vurdering. Ved årlige gjentakende arrangementer bør § 4 brukes.

Forslag fra Norsk Friluftsliv til endringer i forskriftsmalen, 22.4.2020

Endingene er skrevet med rød skrift i kursiv

Bestemmelsen skal angi alle aktiviteter og tiltak det i verneplanprosessen vurderes som aktuelt å dispensere til, også motorferdsel. Det skal angis konkret hvilke motorferdselsformål det skal kunne gis dispensasjon til, for eksempel i forbindelse med vedlikehold eller oppsetting av gjerder, utsetting av saltstein mv.

Det må vurderes konkret om det er aktuelt å ta inn dispensasjonshjemmel for øvingsvirksomhet til formål nevnt i § 6 første ledd, eller til uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy. Det kan vurderes unntak for blant annet oppkjøring av skiløyper, eventuelt omlegging av etablerte løyper til ny trasé.

Dersom det er kraftlinjer i området skal det tas inn egen unntaksbestemmelse som gjelder oppgradering eller fornyelse, og motorferdsel ut over akuttsituasjoner.

I reservater hvor det drives samisk reindrift må det vurderes å ta inn dispensasjonshjemmel for bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift, og andre unntaksbestemmelser knyttet til reindrifutsutøvelse som oppføring av gjerder, uttak av trevirke til brensel, rydding av eksisterende drivingslei etc. Unntaksbestemmelsene i forbindelse med reindrift er knyttet opp mot forvaltningsplan for verneområdet, som koordineres i forhold til reindriftas distriktsplan.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan/skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves ... [tittel og dato på eventuell forskrift som oppheves ved vedtaket.]

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Ellen Arneberg
Miljøvernavdeling

Innvalgstelefon
73 19 91 19

Vår dato
28.10.2014
Deres dato
16.03.2014

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2014/2140-432.4
Deres ref.

NTNU v/ Stig Berge
stig.berge@ntnu.no

Bymarka naturreservat – flerårig godkjenning av orienteringsarrangementer - NTNUI mfl

Orienteringsavdelingene i NTNUI og Freidig søker om flerårig godkjenning av orienteringsløp i regi av ulike aktører. Fylkesmannen gir 5-årig fritak fra samrådsplikten på nærmere oppgitte vilkår. Det er adgang til å påklage dette vedtaket til Miljødirektoratet.

Vi viser til brev av 16. mars 2014 og diverse epostveksling og telefonsamtaler i etterkant.

Søknaden

NTNUI og Freidig har o-kart innenfor reservatet, og er brukere av området. De ønsker å bidra til å etablere praktiske ordninger for utøvelse av orienteringsidretten innenfor verneområdet, samtidig som verneinteressene blir ivaretatt.

Søker beskriver aktiviteten til orienteringsmiljøet i Bymarka slik:

Bymarka (fellesbetegnelse for marka vest for byen) inklusive naturreservatet har vært brukt av o-idretten siden 1920-30-tallet. Den «moderne» orienteringen kom i 1960-årene med utvikling av spesialkart for o-løp og sterk vekst. Fra 1980-årene, da bedriftsorienteringen fikk et sterkt oppsving, har aktiviteten vært på omtrent konstant nivå. Det er lite som tyder på at dette bildet vil endre seg vesentlig i nær fremtid. Forventet aktivitet i de forskjellige delene av Bymarka de neste fem årene er vist i et eget vedlegg. Tallene er basert på en ekstrapolering av aktiviteten de siste årene.

O-løp og tur-o setter spor i marka, i form av tråkk i vegetasjonen. For den type o-aktiviteter som er aktuelle for Bymarka er disse tråkkene svært lokale, synlig stort sett de siste 50-100 m inn og ut av poster. Søker mener å ha god dokumentasjon, bl.a. fra en undersøkelse som ble foretatt i 1990-årene i samarbeid med Fylkesmannens Miljøvern- og helseavdeling, for at tråkkene forsvinner i løpet av relativt kort tid (1-3 år, avhengig av type vegetasjon). Løypeleggerne (det gjelder konkurranse-orientering så vel som tur-o) søker å unngå løpsområder og traséer som nylig er brukt. Dette fører til en spredning av aktiviteten, og naturen får god tid til å lege sporene.

Søker hevder videre at det aktivitetsnivået o-idretten har hatt i 30 - 40 år ikke har satt varige spor i marka.

På dette grunnlaget foreslår søker at faste, årlige arrangement får en åpen dispensasjon til å bruke naturreservatet. Andre arrangement må det søkes om, på vanlig måte. Ordningen forutsetter selvsagt at de årlige arrangementene holder seg innenfor de samme rammene som i dag, med hensyn til bruk av marka, deltakelse o.l. Det forutsettes videre at de generelle retningslinjene for o-idretten blir fulgt, se vedlegg Retningslinjer for VDG-arbeid. Søker forutsetter også at denne ordningen med mellomrom (f.eks. hvert 5. år eller etter behov) bør revideres.

Følgende tabell er lagt ved:

Freidig og NTNUI har kartrettigheter og orienteringskart over nordre deler av Bymarka, inklusive Naturreservatet. Det aller meste av området er offentlig eid. Basert på aktiviteten de siste ti-årene anslår vi antall og typer arrangement i dette området de neste fem årene som vist i tabellen. Anslått aktivitet i private skoger (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka) er også tatt med, for oversiktens skyld. Klubbtreninger er holdt utenfor. Disse kan ha opptil 50 deltakere.

Arrangement i andre områder der Freidig og NTNUI har o-kart (Malvikmarka, Mostadmarka, Garli, Oppdal m.v.) er holdt utenfor.

Type løp	Klubb	Antatt deltakelse	Ukedag	Anslått antall arrangement de neste fem år, fordelt på område (eier)		
				Bymarka (kommunen)	Naturreservat	Privat (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka)
Klubbmesterskap	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	0
Klubbstafett	Freidig	200 - 300	Helg	5	2*)	3
Rekruttløp	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	1
Turorientering****)	Freidig	600****)	Alle	5	3**)	5
Kretslop	Freidig	200-300	Helg	3	Etter søknad	2
KM/Midt-Norsk	Freidig	600	Helg	1	Etter søknad	1
Hu og Hei	NTNUI	250-400	Lørdag	5	5	5
Kretslop	NTNUI	200 - 300	Helg	2	Etter søknad	0
Bedriftsløp (STMBK)	Diverse bedr.	150 - 350	Tirsd el. lørd	22	3	10
Bedriftsløp (interne)	NTNU m.fl	40-80	Torsdag	30	5	10

*) Mindre deler av de lengste løypene, med utgangspunkt i Trollabanen eller Fjellseterområdet.
 **) Deler av reservatet, med spredning av belastningen fra år til år.
 ***) Solgte konvolutter.
 *****) Hvert år settes ut 105 poster i flere deler av Bymarka/Leinstrandmarka. Områdene endres noe fra år til år.
 I tillegg til arrangementene i tabellen kommer antatt 15 løp på Byåsen ILs kart (Solemsåsen – Haukvatnet – Leirsjøen) og Trollelgs kart (Rønningen – Saupstad).

Søknaden er vurdert i henhold til

1. Forskrift om Bymarka naturreservat av 2. september 2005 (www.lovdato.no, under lokale forskrifter)
2. Forvaltningsplan for Bymarka naturreservat i Trondheim kommune 2010-2020 (<http://www2.fylkesmannen.no/liste.aspx?m=4230&amid=3450074>)
3. Naturmangfoldloven

Verneformål og verneforskrift

Formålet med fredningen av Bymarka naturreservat er:

"å bevare et barskogområde med naturskogkvaliteter som er typisk for naturtypen i denne regionen med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særskilt pedagogisk og vitenskapelig betydning som et område som har restaurert seg fra tidligere sterk påvirkning. Området er egenartet i form av at det har stor

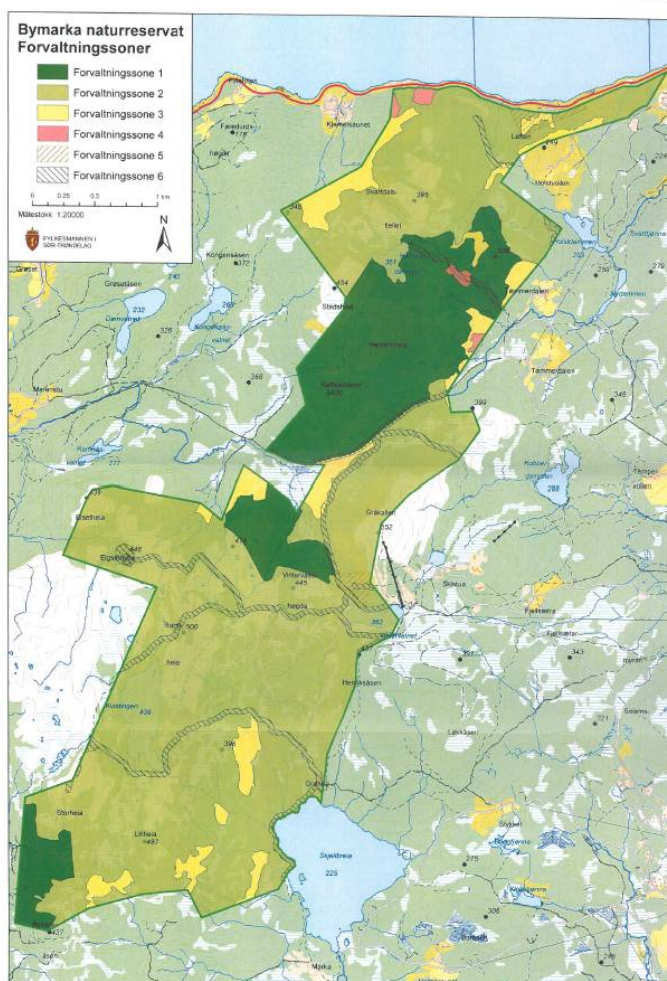
variasjon i vegetasjonstyper, eksposisjoner og høydelag. Verneområdet ligger i et regionalt viktig friluftsområde.” (§ 2 i forskrift om Bymarka naturreservat)

For reservatet gjelder at vegetasjonen, herunder døde busker og trær er fredet mot skade og ødeleggelse. Videre er dyrelivet med reirplasser og hiområder fredet mot skade og ødeleggelse. (§ 3 punkt 1)

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt (§ 3 punkt 5). Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for skånsom bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer i samråd med forvaltningsmyndigheten (§ 4 punkt 12). I forvaltningsplanen for Bymarka er følgende retningslinjer lagt for arrangering av orienteringsløp:

1. Store orienteringsløp bør ikke berøre reservatet.
2. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
3. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene.
4. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
5. Bare deler av løp bør legges i reservatet, slik at belastningen over tid reduseres.
6. For årvisse løp kan det gis flerårige tillatelser, innenfor visse rammer ut fra punktene over.

Videre er Bymarka naturresevat i forvaltningsplanen delt inn i ulike forvaltningssoner. Se kart neste side.

Kartet viser forvaltningsplanens inndelinger i forvaltningssoner. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplanting og tekniske inngrep.

Fylkesmannens vurderinger

Kunnskapsgrunnlaget (§8 i naturmangfoldloven) i denne saken er relativt godt og er brukt som grunnlag for forvaltningsplanen for området (se litteraturliste i forvaltningsplanen). Orienteringsløp er vurdert spesielt i forvaltningsplanen, og det er satt opp retningslinjer for hvordan slike løp skal behandles.

NTNU og Freidig ønsker en flerårig dispensasjon til å arrangere sine orienteringsløp innenfor grensene til Bymarka naturreservat. Fylkesmannen ønsker å imøtekomme disse ønskene både fordi orientering er en idrett som relativt sett er skånsom med naturen, og som er med på å gi mange mennesker gode naturopplevelser i de fineste delene av Bymarka.

Samtidig må forvaltningsmyndigheten beholde muligheten til å ha oversikt over den samlede belastningen i naturreservatet (§ 10 i naturmangfoldloven).

Fylkesmannen som forvaltningsmyndighet har behov for å få innsyn i gjennomførte aktiviteter, slik at vi kan vurdere samlet belastning når vi får inn søknader om andre arrangementer i Bymarka. Fylkesmannen ber søker å finne en praktisk løsning på registrering og dokumentasjon av gjennomførte og planlagt aktiviteter slik at forvaltningsmyndighet kan få disse opplysningene på forespørsel.

Høsten er generelt en mindre sårbar periode i skogsnaturen enn våren. Dette gjelder vegetasjon som er i nyvekst etter vinteren, men spesielt gjelder det for dyr og fugler som om våren er i en sårbar yngleperiode. Det må derfor stilles strengere krav til løpets utforming om våren da vegetasjonen er mer sårbar og dyr og fugler har yngle- og hekketid.

Fylkesmannen ber om at retningslinjene i forvaltningsplanen følges ved utlegging av poster (se over). Dersom en har valget mellom å plassere en gitt post utenfor reservatet eller innenfor, ber vi om at posten legges utenfor reservatgrensen, slik at verneområdet belastes minst mulig.

Videre vil Fylkesmannen henstille arrangør om at poster ikke legges i forvaltningssone 1 (se figur) dersom det kan unngås. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplanting og tekniske inngrep. Dette tilsier at en bør vise ekstra hensyn til naturen i dette området.

Dersom det skulle vise seg at løp har gitt uheldige skader i terrenget skal disse repareres for tiltakshavers regning (naturmangfoldloven § 11 Kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver).

Poster som henges opp innenfor reservatet skal monteres på en måte som ikke skader naturen. Alt som plasseres ut i terrenget skal tas inn med en gang etter endt løp.

Løperne skal ha informasjon om at de er i et sårbart område, slik at de kan ta ekstra hensyn til dette når de er ute i terrenget. (jf. naturmangfoldloven § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Vi legger ved plakaten for Bymarka naturreservat som dere kan bruke i informasjonsarbeid i forbindelse med løpet.

Fylkesmannens vedtak

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gir NTNUI og Freidig fritak fra samrådplikten i verneforskriftens § 4, punkt 12 i 5 år fremover, dvs til utgangen av 2019 til løp oppgitt i oversendte tabell.

NTNUI og Freidig står ansvarlig for at løpene det her gis fritak for forholder seg til disse vilkårene:

1. NTNUI og Freidig skal ha oversikt over når løpene går og hvor de går, og kunne formidle dette til forvaltningsmyndighet ved forespørsel. Kontaktperson skal oppgis hvert år.
2. Materiell må plasseres ut på en mest mulig skånsom måte i verneområdet og fjernes innen en uke etter løpet.

3. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
4. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene. Postene skal i minst mulig grad legges i forvaltningszone 1.
5. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
6. Løperne skal gis informasjon om at deler av løpet er i et naturreservat og at det ikke er lov å bryte greiner eller forstyrre fugle- og dyrelivet.
7. Dersom det oppdages terrengskader i reservatet som følge av løp, skal disse dokumenteres med bilder og oversendes Fylkesmannen så snart som mulig etter arrangementet.
8. Eventuelle større skader i terrenget skal rettes for tiltakshavers regning og i samråd med Fylkesmannen.

Klageadgang

Fylkesmannens vedtak er å betrakte som et enkeltvedtak som i medhold av forvaltningsloven kan påklages til Miljødirektoratet. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Fylkesmannen innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Ellen Arneberg
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
Plakat for Bymarka

Kopi:
Trondheim kommune v/Helge Postboks 2300, Sluppen 7004 TRONDHEIM
Grenne

Freidig Orientering v/Stig Berge

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jan Erik Andersen, +47 73 19 92 78

Bymarka naturreservat - forlengelse av avtale om o-idrettens bruk av naturreservatet

Det vises til deres søknad av 2. mai 2019.

Vedtak

Fylkesmannen gir NTNUI og Freidig fritak fra samrådsplikten i verneforskriftens § 4, punkt 12 i 5 år fremover, dvs for årene 2020 til 2024 til løp oppgitt i tabellen vedlagt søknaden (se under).

NTNUI og Freidig står ansvarlig for at løpene det her gis fritak for forholder seg til disse vilkårene:

1. NTNUI og Freidig skal ha oversikt over når løpene går og hvor de går, og kunne formidle dette til forvaltningsmyndighet ved forespørsel. Kontaktperson skal oppgis hvert år.
2. Materiell må plasseres ut på en mest mulig skånsom måte i verneområdet og fjernes innen en uke etter løpet.
3. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
4. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene. Postene skal i minst mulig grad legges i forvaltningssone 1.
5. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
6. Løperne skal gis informasjon om at deler av løpet er i et naturreservat og at det ikke er lov å bryte greiner eller forstyrre fugle- og dyrelivet.
7. Dersom det oppdages terrengskader i reservatet som følge av løp, skal disse dokumenteres med bilder og oversendes Fylkesmannen så snart som mulig etter arrangementet.
8. Eventuelle større skader i terrenget skal rettes for tiltakshavers regning og i samråd med Fylkesmannen.

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven og forskrift om vern av Bymarka naturreservat. Søker må i tillegg innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser.

Søknaden

I 2014 ble det laget en 5-årig avtale om o-idrettens bruk av Bymarka naturreservat (sak 2014/2140). Formålet med avtalen var å lage en fast og ubyråkratisk ramme for virksomheten, med ivaretagelse av både verneinteressene og o-idrettens behov.

Berge mener avtalen har fungert etter formålet og han har ikke registrert noe som bryter med forutsetningene i avtalen. Det foreslås at kretsløp inkluderes i avtalen. Dette gjelder kanskje ett løp i året, med deltakelse av samme størrelse som et bedriftsløp, og hvor bare de lengste løypene med relativt få løpere vil berøre naturreservatet. Forslag til ny tabell over løp som kan inngå i avtalen vedlegges.

Det kan vurderes å fornye avtalen uten tidsbegrensning, men med klausul om at avtalen gjelder så lenge forutsetningene er oppfylte.

Følgende tabell er lagt ved søknaden:

Freidig og NTNUI har kartrettigheter og orienteringskart over nordre deler av Bymarka, inklusive Naturreservatet. Det aller meste av området er offentlig eid. Basert på aktiviteten de siste ti-årene anslår vi antall og typer arrangement i dette området de neste fem årene som vist i tabellen. Anslått aktivitet i private skoger (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka) er også tatt med, for oversiktens skyld. Klubbtreninger er holdt utenfor. Disse kan ha opptil 50 deltakere.

Arrangement i andre områder der Freidig og NTNUI har o-kart (Malvikmarka, Mostadmarka, Garli, Oppdal m.v.) er holdt utenfor.

Type løp	Klubb	Antatt deltakelse	Ukedag	Anslått antall arrangement de neste fem år, fordelt på område (eier)		
				Bymarka (kommunen)	Naturreservat	Privat (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka)
Klubbmesterskap	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	0
Klubbstafett	Freidig	200 - 300	Helg	5	2*)	3
Rekruttløp	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	1
Turorientering****)	Freidig	600****)	Alle	5	3**)	5
Kretsløp	Freidig	200-300	Helg	3	2*)	2
KM/Midt-Norsk	Freidig/NTNUI	600	Helg	1	Etter søknad	1
Hu og Hei	NTNUI	250-400	Lørdag	5	5	5
Kretsløp	NTNUI	200 - 300	Helg	2	3*)	0
Bedriftsløp (STMBK)	Diverse bedr.	150 - 350	Tirsd el. lørd	22	3	10
Bedriftsløp (interne)	NTNU m.fl	40-80	Torsdag	30	5	10

*) Mindre deler av de lengste løypene, med utgangspunkt i Trolla-banen eller Vintervannsområdet.
**) Deler av reservatet, med spredning av belastningen fra år til år.
***) Solgte konvolutter.
****) Hvert år settes ut 105 poster i flere deler av Bymarka/Leinstrandmarka. Områdene endres noe fra år til år.
I tillegg til arrangementene i tabellen kommer antatt 15 løp på Byåsen ILs kart (Solemsåsen – Haukvatnet – Leirsjøen) og Trollelgs kart (Rønningen – Saupstad).

Verneformål og områdebeskrivelse

Formålet med fredningen av Bymarka naturreservat er: "å bevare et barskogområde med naturskogkvaliteter som er typisk for naturtypen i denne regionen med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særskilt pedagogisk og vitenskapelig betydning som et område som har restaurert seg fra tidligere sterk påvirkning. Området er egenartet i form av at det har stor variasjon i vegetasjonstyper, eksposisjoner og høydelag. Verneområdet ligger i et regionalt viktig friluftsområde." (§ 2 i forskrift om Bymarka naturreservat).

Hjemmelsgrunnlag

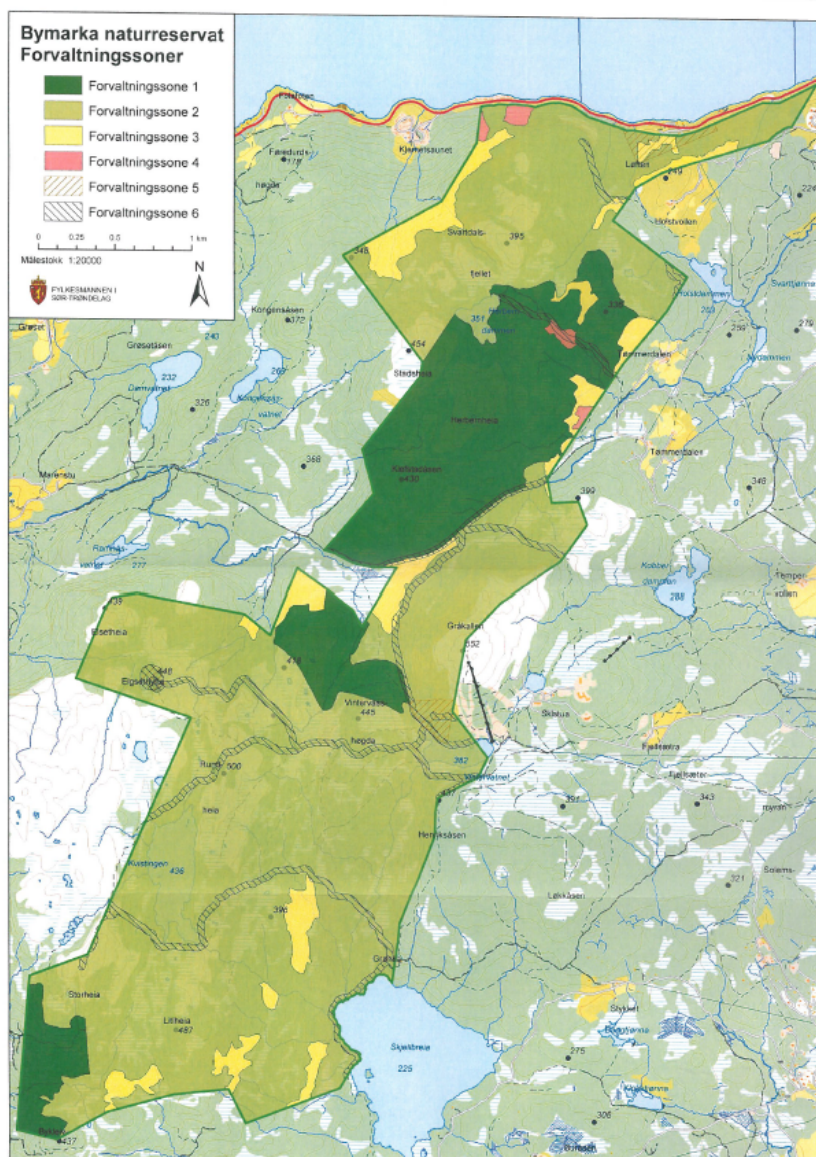
1. Forskrift om Bymarka naturreservat av 2. september 2005
2. Forvaltningsplan for Bymarka naturreservat i Trondheim kommune 2010-2020
3. Naturmangfoldloven

For reservatet gjelder at vegetasjonen, herunder døde busker og trær er fredet mot skade og ødeleggelse. Videre er dyrelivet med reirplasser og hiområder fredet mot skade og ødeleggelse. (§ 3 punkt 1)

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt (§ 3 punkt 5). Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for skånsom bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer i samråd med forvaltningsmyndigheten (§ 4 punkt 12). I forvaltningsplanen for Bymarka er følgende retningslinjer lagt for arrangering av orienteringsløp:

1. Store orienteringsløp bør ikke berøre reservatet.
2. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
3. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene.
4. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
5. Bare deler av løp bør legges i reservatet, slik at belastningen over tid reduseres.
6. For årvisse løp kan det gis flerårige tillatelser, innenfor visse rammer ut fra punktene over.

Videre er Bymarka naturreservat i forvaltningsplanen delt inn i ulike forvaltningssoner, se kart over.

Kartet viser forvaltningsplanens inndelinger i forvaltningssoner. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplantning og tekniske inngrep.

Fylkesmannens vurderinger, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget i denne saken er relativt godt og er brukt som grunnlag for forvaltningsplanen for området (se litteraturliste i forvaltningsplanen). Orienteringsløp er vurdert spesielt i forvaltningsplanen, og det er satt opp retningslinjer for hvordan slike løp skal behandles.

NTNU og Freidig ønsker en flerårig dispensasjon til å arrangere sine orienteringsløp innenfor grensene til Bymarka naturreservat. Fylkesmannen ønsker å imøtekomme disse ønskene både fordi orientering er en idrett som relativt sett er skånsom med naturen, og som er med på å gi mange mennesker gode naturopplevelser i de fineste delene av Bymarka.

§ 9. Føre-var prinsippet

Da kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok for å kunne behandle søknaden, kommer ikke føre-var prinsippet til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

Fylkesmannen som forvaltningsmyndighet har behov for å få innsyn i gjennomførte aktiviteter, slik at vi kan vurdere samlet belastning når vi får inn søknader om andre arrangementer i Bymarka. Fylkesmannen ber søker å finne en praktisk løsning på registrering og dokumentasjon av gjennomførte og planlagt aktiviteter slik at forvaltningsmyndighet kan få disse opplysningene på forespørsel.

Høsten er generelt en mindre sårbar periode i skogsnaturen enn våren. Dette i motsetning til våren, med vegetasjon som er i nyvekst etter vinteren og dermed mer sårbar for skade. Dyr og fugler er om våren i en sårbar yngleperiode. Det må derfor stilles strengere krav til løpenes utforming om våren da vegetasjonen er mer sårbar og dyr og fugler har yngle- og hekketid.

Fylkesmannen ber om at retningslinjene i forvaltningsplanen følges ved utlegging av poster (se over). Dersom en har valgt mellom å plassere en gitt post utenfor reservatet eller innenfor, ber vi om at posten legges utenfor reservatgrensen, slik at verneområdet belastes minst mulig.

Videre vil Fylkesmannen henstille arrangør om at poster ikke legges i forvaltningssone 1 (se figur over) dersom det kan unngås. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplantning og tekniske inngrep. Dette tilsier at en bør vise ekstra hensyn til naturen i dette området.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom det skulle vise seg at løp har gitt uheldige skader i terrenget skal disse repareres for tiltakshavers regning.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Fylkesmannen har ikke fått noen kritiske merknader til den o-sporten som utøves i Bymarka naturreservat. Det har heller ikke Helge Grenne i Trondheim kommune. Jf. også søkers vurdering av dette i søknaden. Det synes ut fra det å være forsvarlig å forlenge avtalen med nye 5 år. Slik forlengelse er også tatt opp med søker. Fra Fylkesmannen synes vi det er fornuftig å forlenge med 5 år og ikke gi tillatelsen uten tidsbegrensning. Det kan være fornuftig å få en evaluering hvert 5. år og eventuelt justere rammene ved behov.

Poster som henges opp innenfor reservatet må monteres på en måte som ikke skader naturen. Alt som plasseres ut i terrenget må tas inn med en gang etter endt løp.

Løperne bør gis informasjon om at de er i et sårbart område, slik at de kan ta ekstra hensyn til dette når de er ute i terrenget.

Klageadgang

Det er klagerett på vedtaket i medhold av forvaltningslovens kap. VI. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes Fylkesmannen i Trøndelag innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
Seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Jan Erik Andersen
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Trondheim kommune Postboks 2300 Torgarden 7004 TRONDHEIM

NORSK LOVTIDEND

Avd. II Regionale og lokale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Kunngjort 18. mars 2019 kl. 15.15

PDF-versjon 16. april 2019

15.03.2019 nr. 231

Forskrift om vern av Århanemyra naturreservat, Nittedal kommune, Akershus

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 15. mars 2019 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av eldre og relativt lite påvirket furu- og barblandingsskog med innslag av betydelige arealer intakt myr. Videre er formålet å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det utgjør en viktig del av et nettverk av vernet gammelskog på Romeriksåsene, og er leveområde for arealkrevende gammelskogarter og rovfugl.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Naturreservatet anses som velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling.

Det skal samtidig tas hensyn til bruk av naturreservatet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i første ledd.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nittedal kommune: 52/1, 52/2, 52/3, 52/4, 52/5, 52/6, 53/1, 54/1, 55/2, 58/10, 58/11, 58/36.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 2947 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet mars 2019. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nittedal kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.

Utsetting av dyr er forbudt.

- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveier, i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f) Begrenset utvidelse av eksisterende stier som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.
- g) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
- h) Vedlikehold av eksisterende gapahuk og jakttårn avmerket på vernekartet, i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- k) Orienteringsløp og turorientering, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå i henhold til pkt. 2.2. i «Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere» av 3. desember 1989, samt at øvrige relevante punkter i avtalen følges.
- l) Terrengløp på eksisterende stier.
- m) Gjennomføring av andre arrangementer som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier og stier er bruk av sykkel samt ridning forbudt.

Miljødirektoratet kan av hensyn til verneformålet ved forskrift regulere ferdselen i hele eller deler av naturreservatet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel ved oppkjøring av skiløyper i eksisterende løypetrasé eller løypetraseer som er tillatt etter andre bestemmelser i forskriften.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg som grenser til naturreservatet. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- c) Utbedring, omlegging og endring av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveier.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- e) Terrengløp utenfor sti dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.
- f) Bruk av området til sykkelritt.
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje som grenser til naturreservatet.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og i og § 7 a, b, c og d.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Statsforvalteren i Nordland

Postboks 1405

8002 Bodø

E-post: sfnopost@statsforvalteren.no

Deres ref 2019/5553-10 432.0

Høring av verneforslag Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden i

Narvik, Hamarøy og Grane kommuner

28.02.22

NOTS takker for mulighet til å bidra med sine kommentarer til høringsrunden. Vi beklager at vårt innspill kommer sent, da vi har vært rammet av sykdom i vår arbeidsgruppe.

Kort om NOTS

Norsk Organisasjon for Terrengsykling (NOTS) ønsker å sikre en positiv utvikling av terrengsykkelaktiviteter. Gjennom holdningskampanjer, dugnadsarbeid og stivedlikehold og politisk arbeid ønsker vi å fremme en av god ferdselskultur i utmark. Vi har god kompetanse om stier og naturslitasje relatert til sykling som vi ønsker å bidra med ovenfor forvaltningsmyndigheter.

Friluftsløven § 2

NOTS har sett at det iblant innføres strengere ferdselsrestriksjoner enn friluftsløven § 2 ved vern etter naturmangfoldloven: Vårt utgangspunkt er at Stortinget gjennom friluftsløven § 2 har foretatt en interesseavveining som bør respekteres. Avvik fra friluftsløvens hovedregel bør derfor bare skje der reelle, faktabaserte og tungtveiende vernehensyn tilsier dette. Holdningen til sykling som en aktivitet på lik linje med andre friluftsløvs- og ferdselsformer, er videreført av Regjeringen i friluftsmeldingen fra 2016. NOTS mener derfor at en solid redegjørelse må ligge til grunn før det legges begrensninger på prinsippet om fri ferdsel, og vi ønsker å bidra i denne prosessen. Vi minner om at bruk av tråsykkel kun er lovlig på sti og at det er høyst begrenset skadeevne ferdsel med sykkel har, så lenge det ikke er tale om idrettsarrangementer.

NOTS erfarer at stier og løyper i utmark er en viktig forutsetning for mange menneskers fysiske aktivitet og avkobling fra en stressende hverdag, spesielt i bynære områder. Sykling trekker barn og unge ut, ofte som en uorganisert aktivitet. Muligheten for å ferdes på sykkel gir også flere adgang til naturen. Noen personer som har problemer med å bevege seg til fots, kan fortsatt sykle på stier og veier. Sykkel er med tiden blitt en aktivitet som utøves til alle årstider. Vi er grunnleggende interessert i forskningsarbeidet som er lagt ned på ferdsel og fotavtrykk av vår aktivitet, og vi har bred oversikt over forskningsfronten av det som angår vår aktivitet.

NOTS' kommentarer til de aktuelle områdene i forslaget.

Vi har gått gjennom kartgrunnlaget og vurdert stier og ferdselsstatistikk for de aktuelle områdene, så vel som topografi og underlag. I all hovedsak er dette områder uten nevneverdig sykling i dag, og eksempelet Ørnodden er hva vi vil karakterisere som lite interessant område for sykling da dette i hovedsak er myr. Det virker å være lite kartfestede stier i området som er aktuelle for ferdsel.

Etter vårt syn er den aktuelle belastningen fra sykling i disse områdene antagelig så begrenset at eventuelle negative konsekvenser for verneverdiene vil være neglisjerbare. Et forbud bør begrunnes med en tydelig konsekvensanalyse og kobling til de verneverdiene som belastes ugunstig av ferdsel både fra gående og syklende.

Med hilsen NOTS Vernegruppe

Kjell Ivar Moland
Styreleder NOTS

Anders Anker-Rasch
NOTS Vernegruppe

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 BODØ

Vår dato: 01.02.2022
Vår ref.: 202108544-6
Deres ref.: 2021/2298

Uttalelse på høring - Verneforslag for Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden - Narvik, Hamarøy og Grane kommune

Vi viser til høring av verneforslag for områdene Iselva, Storberget, Kilvatnskogen og Ørnodden i kommunene Narvik, Hamarøy og Grane.

NVE har sett gjennom høringsforslaget med tanke på energi- og vassdragsinteresser for eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m. Vi har tidligere uttalt oss ifb. oppstartsmeldingen. *Så langt vi kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser knyttet til vern av Iselva, Kilvasskogen og Ørnodden.*

NVE har tidligere informert om at Nordkraft Nett AS har områdekonsesjon i områdene Storberget og Iselva i Narvik. Når det gjelder Kilvatnskogen i Hamarøy er det Nord-Salten Kraft Nett AS som har områdekonsesjon og på Ørnodden i Grane er det Linea AS. Vi er positive til at både Nordkraft Nett AS, Kystnett AS (tidligere Nord-Salten Kraft Nett AS), Linea AS og Statnett SF er på høringslisten. NVE har som regel informasjon om transmisjons- og regionalnett gjennom Kraftsystemutredningene (KSU). Så langt vi kjenner til er det ingen planer knyttet til nettanlegg i områdene. NVE har derimot ikke fullstendig oversikt over alle nettkomponenter og -planer for distribusjonsnett, spesielt ikke på lavere spenningsnivå. **Derfor er det viktig at områdekonsesjonærer uttaler seg om hvorvidt vern vil være i konflikt med eksisterende og fremtidige nettanleggplaner.**

[Storberget](#)

NVE informerte i oppstartsmeldingen at det finnes flere energiinteresser på Storberget, herunder nettanlegg eid av Statnett, distribusjonslinje nært foreslått vernegrense, samt digitalt kartlagt potensial for småkraft.

Det er digitalt kartlagt potensial for småkraft som kan være av energiinteresse i det foreslåtte området. Vannkraftpotensial ligger både i Erikelva og Slettelva. Potensialet i Erikelva utgjør om lag 3 GWh/år. Det er usikkert om eventuelt utbygging av dette potensialet vil komme i konflikt med vernet område siden endelig utbyggingsløsning kan

være noe forskjellig fra det som er kartlagt digitalt. Det er i tillegg usikkert om potensialet i Erikelva er riktig inntegnet i NVEs Atlas. Potensialet i Slettelva utgjør 4,1 GWh/år. Begge to potensialene har en utbyggingskostnad på ca. 3,5 NOK/kWh (2020-priser). Sammenlignet med andre vann- og vindprosjekter som har fått konsesjon, men ikke er utbygd er dette lønnsomme prosjekter. NVE er positive til at grunneierne har blitt orientert om vannkraftpotensialet i Erikselva og Slettelva.

Nordkraft Nett AS har en 22 kV distribusjonslinje nært foreslått vernegrense i vest. Verneforskriften gjeldende Storberget har ingen bestemmelser for kraft- og energianlegg. Vi ber netteier vurdere om oppgradering og fornyelse av nettet påvirker verneområdet og om de trenger standardbestemmelser som gir tillatelse for oppgradering og fornyelse, samt dispensasjon for motorferdsel i området:

- § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:
 - «*Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.*»

- § 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:
 - «*Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.*»
 - «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.*»

NVE forutsetter at Nordkraft Nett AS uttaler seg om standardbestemmelsen er tilstrekkelig for å dekke deres behov.

Statnett har uttalt seg ifb. oppstartsmeldingen og informerer at Storberget naturreservat er foreslått opprettet over det klausulerte ryddebeltet for skog/byggeforbudsbelte til den eksisterende 132 kV-ledningen Skjomen – Narvik. Klausuleringsbeltet til transmisjonsnettledningen Skjomen – Narvik er 33 meter bredt, 16,5 meter til hver side for senter av ledningen. Klausuleringsbeltet vil bli ryddet for skog med noen års mellomrom.

Statsforvalteren informerer at de har flyttet grensene for området som er foreslått som Storberget naturreservat slik at kraftlinjene, samt ryddesona til kraftledningene, kommer utenfor. De ser det derfor ikke nødvendig å legge inn mulighet for oppgradering og fornyelse av nettleddningene. Det samme gjelder for drift og vedlikehold.

NVE er positive til at statsforvalteren har justert vernegrensen for Storberget slik at den ligger 20 meter fra kraftlinjene på østsida og sørsida. Det blir da mulighet å opprettholde klausuleringsbeltet og områdene det er behov for å rydde blir da liggende utenfor verneområdet. NVE forutsetter at Statnett vil melde fra om de trenger eventuelt tilpasning i verneforslaget/verneforskriften med tanke på drift, vedlikehold og oppgradering av linje med de foreslåtte grenseendringene.

Med hilsen

Hedvig Kristoffersen
Førstesekretær

Godkjent av Ann Myhrer Østenby
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Kopimottakerliste:

KYSTNETT AS

LINEA AS

NORDKRAFT NETT AS

Olje- og energidepartementet

STATNETT SF

Fra: Smedstad, Ingrid[ingrid.smedstad@ra.no]

Sendt: 08.12.2021 11:59:49

Til: Postmottak SFNO

Kopi: Nordland fylkeskommune

Tittel: Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden i Narvik, Hamarøy og Grane kommuner - Høring av verneforslag - Kulturmiljøinteresser

Vi viser til høring av verneforslag for 4 naturreservat i kommunene Narvik, Hamarøy og Grane datert 29.11.21. Fylkeskommunen er høringspart for kulturhistoriske interesser i slike saker.

Riksantikvaren viser derfor til uttalelse fra kulturmiljøforvaltningen i Nordland fylkeskommune og behandler ikke saken.

Med vennlig hilsen

Ingrid Smedstad

Seniorrådgiver

Seksjon for fredning og verneplaner

Kulturminneavdelingen

Riksantikvaren

Tlf.: +47 98202821

www.riksantikvaren.no

Påastesijje/adresse Tel: 78 47 40 00
Postboks 3 Org.nr: 974 760 347
9735 Kárásjohka/Karasjok [Ta kontakt](#)
Aamhtsreerije Pål Nilsen
saksbehandler
Tel: +47 78 47 40 21

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

AAMHTESE/SAK
17/407 - 44

MIJ VUESUEHT./VÅR REF.
21/37387

DIJ VUESIEHT./DERES REF.
2021/2298

BIEJJIE/DATO
21.12.2021

Vedrørende høring av verneforslag for Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden i Narvik, Hamarøy og Grane kommuner

Vi viser til Deres brev av 29.11.2021 samt tidligere korrespondanse i saken.

I følge avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid i samiske områder så skal sentral og lokal høring i vernesaker som berører samiske områder, dersom ikke annet var omforent, gjennomføres i to adskilte omganger. Dette for at Sametinget skal få anledning til å bli kjent med synspunktene til samiske organisasjoner-/ lag og rettighetshavere før Sametinget selv går inn i konsultasjoner med statlig myndighet og/eller gir uttalelse til verneforslaget.

Konsultasjonene styres nå av Sameloven. Sametinget bør, som tidligere, være kjent med uttalelsene til samiske interesser før man selv tar standpunkt i vernesakene.

På bakgrunn av det nevnte ber vi, etter at høringen er gjennomført, om få oppsummert og tilsendt høringsuttalelsene fra samiske interesser, samt annen dokumentasjon på prosesser og kontakt Statsforvalteren har hatt med samiske interesser. Vi vil når vi har mottatt disse/ dette, komme med en endelig uttalelse, samt vurdere om vi vil be om at det gjennomføres konsultasjoner mellom Sametinget og Statsforvalteren og/ eller Miljødirektoratet. Vi ber om å få en uttalelsesfrist på minimum 3 uker fra vi får tilsendt den ovennevnte dokumentasjonen.

I Narvik og Hamarøy kommuner er det det, som vi har signalisert i våre tidligere brev, i tillegg til reindriftsamer også bofaste samer som verneprosessen må forankres i forhold til. Vi vil spesielt peke på at Kilvasskogen ligger sentralt i det Lulesamiske området på Norsk side. For å forankre verneplanen blant bofaste Lulesamer i Hamarøy vil vi anbefale at Statsforvalteren nå i forbindelse med høringen holder et informasjons- og dialogmøte om saken i Hamarøy. Arran på Drag kan være en hensiktsmessig plassering av møtet.

Heelsegh/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
fágajodiheddji/fagleder

Pål Nilsen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjämme j'ih seedtesávva vuelietjaalegaph/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Åejviedåastoje / Hovedmottaker:
Statsforvalteren i Nordland

Postboks 1405

8002 BODØ

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

PB 1405
8002 BODØ

Saksbeh./tlf.nr.: Rune Garberg/90080853
Deres ref./Deres dato: 2021/2298/ 30.11.2021
Vår ref.: 21/00109-16
Vår dato: 23.02.2022

Høringsuttalelse - Verneforslag for Iselva, Kilvasskogen, Storberget og Ørnodden - Narvik, Hamarøy og Grane kommuner

Det vises til brev fra Statsforvalteren i Nordland datert 29.11.2021 knyttet til varsel om høring av forslag til opprettelse av fire naturreservater i Nordland fylke. Statsforvalteren i Nordland sender på høring verneplan for Storberget og Iselva naturreservater i Narvik kommune, Kilvasskogen naturreservat i Hamarøy kommune og Ørnodden naturreservat i Grane kommune.

Bakgrunnen for høringen er tilbud om frivillig vern av skog fra private grunn.

Statnett har i varsel om oppstart til verneplanarbeidet den 02.06.2021 gitt innspill om avgrensning av verneområde og bestemmelser i forskriften. Statsforvalteren har tatt til å følge å endre vernegrensene, men mener det ikke er behov for særskilte bestemmelser i forskriften som følge av grensejusteringen til naturreservatet.

Statnetts anlegg og rettigheter

Statnett eier, drifter og utvikler det norske transmisjonsnett – hovednettet i strømforsyningen. Transmisjonsnett består av ca. 160 transformatorstasjoner og ca. 11000 km kraftledninger over hele Norge, foruten ledninger og sjøkabler til utlandet. Statnett uttaler seg til verneplanene ved å være rettighetshaver innenfor et av verneområdene som nå er foreslått opprettet.

Statnett er berørt ved at Storberget naturreservat i Narvik kommune er foreslått opprettet 3,5 meter unna det klausulerte ryddebeltet for skog/byggeforbudsbelte til den eksisterende 132 kV-ledningen Skjomen – Narvik. Klausuleringsbeltet til transmisjonsnettledningen Skjomen – Narvik er 33 meter bredt, 16,5 meter til hver side for senter av ledningen. Klausuleringsbeltet vil bli ryddet for skog med noen års mellomrom.

Statnett har anleggskonsesjon etter energiloven til å eie, drifte og vedlikeholde transmisjonsnettledningen, og har ervervet rettigheter til dette gjennom ekspropriasjonsskjønn og

minnelige avtaler. I Statnetts rettigheter inngår også retten til å rydde skog, herunder nødvendig felling av trær i sideterreng utenfor ryddebeltet av hensyn til forsyningssikkerheten til ledningen.

Statnetts merknader til verneforskriften

Statnett opprettholder anmodningen om at verneforskriften må ivareta nødvendige hensyn til drift og vedlikehold av transmisjonsnettanlegg.

Det er av stor betydning at det i forskriften gis et generelt unntak fra vernebestemmelsene for tiltak knyttet til drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall av energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet. I skrått sideterreng kan være behov for rydding av skog (sikringshogst) et godt stykke utenfor ledningens klausulerte ryddebelte for skog, også innenfor vernegrensen. Det er av stor viktighet at forsyningssikkerheten kan opprettholdes gjennom sikringshogst.

Videre er det særdeles viktig at forskriften gir adgang til nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved ekstraordinære hendelser kan det være behov for motorisert ferdsel et godt stykke utenfor ledningens klausuleringsbelte, noe som kan medføre behov for ferdsel og tiltak innenfor grensene til naturreservatet.

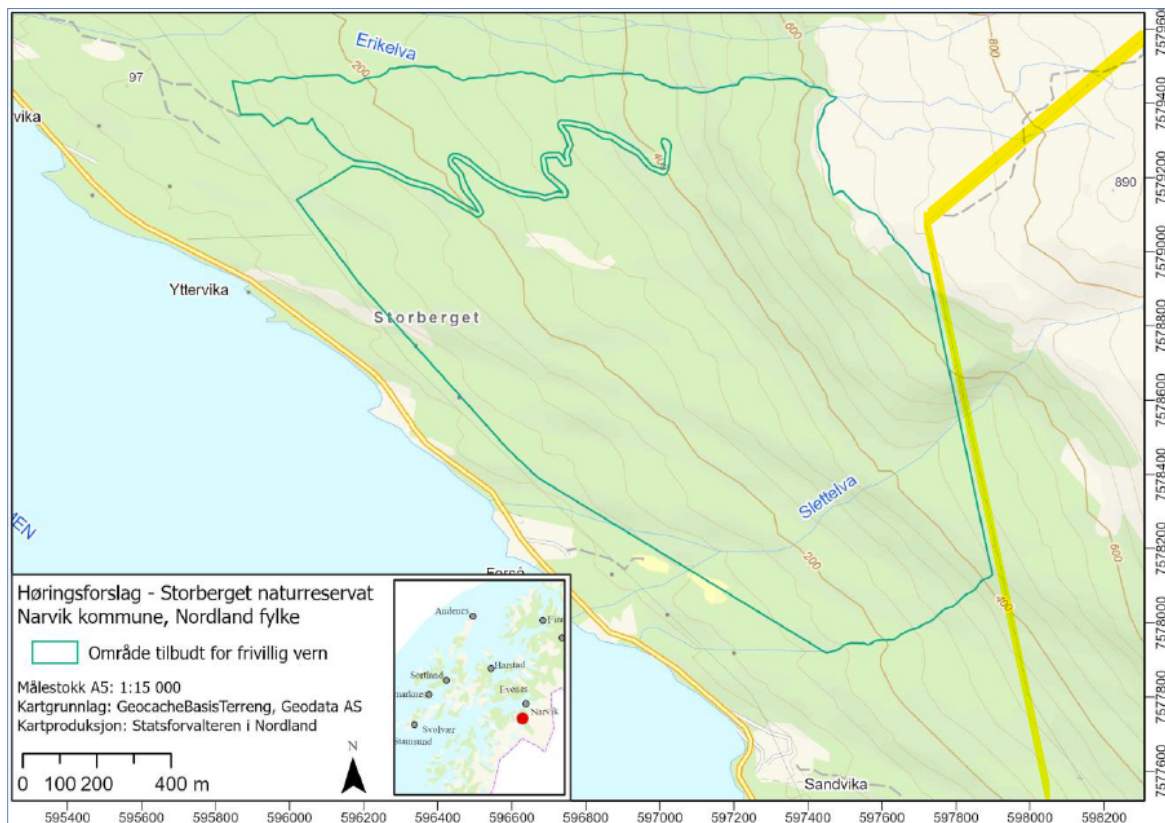
Denne type arbeid og tiltak kan være avgjørende for forsyningssikkerheten for strøm til samfunnet. En viser her også til praksis i flere lignende vernesaker den siste tiden, der slike hensyn til kraftledninger er hensyntatt i verneforskriftene.

Med vennlig hilsen

Rune Garberg
NPM-Miljø og tillatelser

Rune Garberg
Seniorrådgiver

Kopi: NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT NVE

Situasjonskart: Statnetts 132 kV transmisjonsnettledningen Skjomen – Narvik avmerket er med gult. Foreslått storberget naturreservat er vist med grønt omriss.